OCT 29 1951

VIENYBĖ

Lithuanian National Weekly

New York Public Library 470 Fifth Ave.

LXVI M, 43 N. BROOKLYN. N. Y. PENKTADIENIS, 1951 M. SPALIO (OCTOBER) 26 D. KAINA 10 C.

DABAR

Ir Prūseika suimtas
Skandalas Chicagoje
"Visokios negerovės"
Rinkimų išvakarėse

JUOZAS TYSLIAVA

Dar vienas lietuvių komunistų veikėjas pateko į bėdą.

Štai Naujienos praneša, kad spalio 22 d. imigracijos pareigūnai suėmė Vilnies redaktorių Leoną Prūseiką.

Chicagos dienraštis rašo:

"Jį suėmė 7:30 val. rytą federalinės vyriausybės imigracijos valdininkai. Kalėjime jis bus laikomas, kol užstatys 5,000 dolerių kaucijos. Jam keliama byla panašiai, kaip ir kitam Vilnies redaktorius V. Andruliui, kaip nepiliečiui, dalyvaujančiam priešvalstybinėje komunistų veikloje, kurią uždraudė JAV Kongreso išleistasis įstatymas (Smith Act)".

Žodžiu, mūsų komunistams, kurie ne tik Stalino saulės kultą garbina, bet ir priešvalstybinėje veikloje dalyvauja, darosi karšta.

**
*

Štai kitas, faktinai dar didesnis, skandalas Chicagoje.

Mūsų korespondentas praneša, kad "vienoje aukštesnėje Chicagos mokykloje, kurioje mokoma lietuvių kalbos, 26 naujųjų ateivių tėvai pareikalavo mokyklos vadovybės, kad jų vaikus nemokytų lietuviškai, o tik angliškai."

Toliau rašoma:

"Kitoje prodžios mokykloje, kurioje taip pat dėstoma lietuvių kalba, 29 naujųjų ateivių tėvai raštu pareikalavo, kad jų vaikai nebūtų mokomi lietuvių kalbos, bet tik angliškai."

Tikrai, anot korespondento, nenuostabu, kad "senieji ateiviai kraipo galvas ir nesupranta tų išminčių".

**
*

Dirvos redaktorius girdėjęs, kad tarp dviejų SLA pareigūnų, prezidento Laukaičio ir sekretoriaus Viniko, "nėra sklandaus bendradarbiavimo".

Todėl V. Rastenis mano, kad SLA reikėtų "atšviežinti". Bet kokiu būdu? Ogi jauną Laukaitį pakeisti senu Gegužiu...

Bet čia pat jis ir suabejoja. Girdi, "visdėlto visa vykdomoji taryba nori vieningai kandidatuoti".

That's it. SLA Vykdomoji Taryba ne tik "nori," bet jau ir kandidatuoja...

Kitais žodžiais, V. Rastenis pripažįstą, kad visos tos pasakos apie "nesklandų bendradarbavimą" yra tiktai pasakos, kurių SLA nariai neprivalo klausyti.

**
*

Dirvos redaktorius mano, "kad per ilgas pastovumas organizacijos vadovybėje irgi nėra visiškai geras dalykas. Girdi, —

"Kodėl iš karto nerenkame vadovybės 8-iems ar 10-čiai metų?"

Tai rašydamas, jis pirštu rodo į dabartinę SLA Vykdomąją Tarybą.

Tai tiesa. Ir saulėje yra dėmių. Bet...

Pavyzdžiui, Tautininkų Sąjunga, kurios generaliniu sekretorium V. Rasteniui teko būti gana ilgą laiką, Lietuvos valstybės vadovybėje išbuvo daugiau, kaip 10 metų.

Ar kolega Dirvoje dabar nori pasakyti, kad ir ten, "kaip ir stovinčiame vandenyje," buvo atsiradę "visokių negerovių"?

**
*

Rašant šiuos žodžius, suprantama, dar nebuvo žinių apie Anglijos rinkimų rezultatus.

Pažymėtina, kad du įtakingiausi dienraščiai, London Times ir Manchester Guardian, paskutinę valandą išėjo už Churchillo partiją.

Kiek tai liečia Churchillą, jis šiomis dienomis taip pareiškė:

"Drauge laimėjome karą, drauge žiūrėkime, ar mes negalėsime paruošti planus taikai laimėti".

Tai skamba, kaip ir pasivėlinęs akordas. Ir velionis Rooseveltas sakydavo, kad "mes turime laimėti ne tik karą, bet ir taiką..."

Na, bet geriau vėliau, negu niekados.

Dar kelios dešimtys valandų, ir mes žinosime, katrie laimėjo — konservatoriai, ar darbiečiai.

SOVIETAI IŠBANDĖ TRIS ATOMINES BOMBAS SKIRTINGOSE VIETOSE, BET VIENU KARTU

Faktai, kurių dar nepaskelbė amerikiečių spauda

Sovietų bandymai su atominėmis bombomis sukelia vis didesnį nerimą vakarų pasaulyje. Ar šie sprogimai reiškia kad Sovietų Sąjunga šiandien yra tiek stipri, kad galės varžytis su vakarais?

Kai spalio 3 d. Washingtonas paskelbė, kad antra atominė bomba buvo susprogdinta Rusijoje, trims dienoms praslinkus, Stalinas pats patvirtino, pabrėždamas, jog Sovietų Sąjunga gamina "įvairaus kalibro" atomines bombas.

Dabar iš visai rimtų šaltinių mes galime duoti visas smulkmenas, dar Amerikos spaudoje nepasirodžiusias, apie trečiąjį sprogimą Sovietų Sąjungoje, kuris buvo padarytas lygiagrečiai su antruoju.

Mes atidengiame visas visas smulkmenas apie Sovietų Sąjungoje padarytą pažangą atominės bombos gamyboje, su pilnu tikslumu apie visas laboratorijas ir fabrikų įrengimus.

Turimomis tikromis žiniomis, Sovietų Sąjungoje buvo padaryti vienu metu trijų atominių bombų sprogimai. Iš tų trijų bombų, viena buvo numesta iš lėktuvo, specialiai tam reikalui, kita buvo užkasta ir sprogo po žeme, gi trečioji buvo paskandinta naujo tipo povandeninio laivo, kuris turėdamas atominį motorą, gali plaukioti toli nuo savo bazių.

Pirmoji bomba buvo numesta Kazakstane, Kzyl-Kumny dykumoje, Centrinėje Azijoje. Jos sprogimo žiūrėjo penkiasdešimt mokslininkų ir techninkų, kurie ją buvo pagaminę su Sovietų Mokslo Akademijos pirmininku Nesmianovu priešaky ir buvusiu Kazastano ministru pirmininku Nowtas Oundasynovu, kuris yra taip pat atominis mokslininkas.

Antroji bomba buvo pakasta po žeme ir susprogdinta Uralo kalnuotoje apylinkėj.

(Nukelta į 5-tą psl.)

LAUKIAMA MASKVOS TAIKOS OFENZYVOS

Sutartys su sovietais nieko nevertos

Spalio 5 dieną Amerikos ambasadorius Maskvoje adm. Alan Kirk kreipėsi į sovietų užsienių reikalų ministrą Vyšinskį prašydamas priimti ir padarė ta proga pareiškimą dėl Korėjos paliaubų ir bendrai dėl tarptautinės padėties sureguliavimo tarp Washingtono ir Maskvos.

Spalio 15 d. Vyšinskis, išsikvietęs pas save Amerikos ambasados charge d'afairs Kammino, įteikė atsakymą. Ir štai prieš keletą dienų, nelaukdami Washingtono sutikimo, Sovietai visas tas pasikalbėjimo smulkmenas paskelbė savo laikraščiuose, jog Washingtonas irgi buvo priverstas atidengti, nors buvo manęs tą laikyti paslapty.

AMERIKIEČIŲ PAREIŠKIMAS

1. Padėtis, kurią sukėlė užsitęsusios Korėjoe derybos, darosi nepakenčiama, nežiūrint Maskvos pareiškimo birželio mėnesy, jog ji bus palanki kariškom paliaubom, kurios nelies politiškus ir teritorialinius klausimus.

2. UN vadovybė yra nustebusi dėl komunistų užsispyrimo ir nusivylusi dėl komunistų reikalavimų, kad paliaubų linija būtų ne kariška.

3. Tikimasi, kad Sovietų vyriausybė dės pastangas paveikti kinus-korėjiečius, kad būtų pasirašytos paliaubos, kurios garantuotų abiem pusėm saugumą.

4. Sovietų Sąjunga turi pripažinti, jog derybų nutraukimas galės duoti pasekmes, kurios bus vieniems ir kitiems ne pageidautinos.

(Perkelta į 6 psl.)

Protestuoja prieš naują ambasadorių

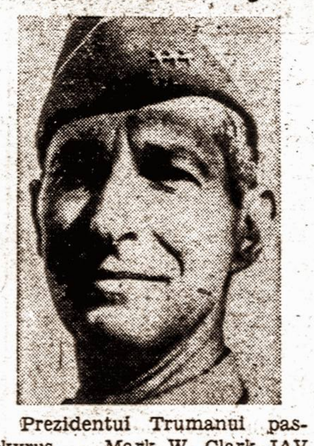

Prezidentui Trumanui paskyrus Mark W. Clark JAV ambasadoriumi prie Vatikano, į Baltuosius Rūmus pradėjo plaukti protestai iš baptistų ir kitų protestantinių grupių, kad šis paskyrimas esąs nelegalus, laužymas bažnyčios nuo valstybės atskyrimo principų ir tas nesiderina su konstitucija.

Bet kaip Kongresas dabar yra nutraukęs sesiją, gen. Clark galės išbūti Vatikane iki sausio mėnesio. Kai kurie senatoriai tvirtina, kad šis paskyrimas nebūsiąs patvirtintas.

Gen. Clark, kuris karo metu vadovavo amerikiečių armijai Italijoje, palaikė su Pijum XII draugiškus santykius ir kasmet jam siųsdavo dovanas.

Amerikos katalikai patenkinti ambasadoriaus paskyrimu, ypač kad šiai vietai buvo parinktas gen. Clark.

Korėjoje vyksta smarkūs mūšiai

Tuo metu kada kalbama apie derybų atnaujinimą, Korėjoje vyksta smarkūs mūšiai. Antradienį prie Mandžiūrijos sienos vyko pats didžiausias Korėjos karo istorijoje oro mūšis, kuriame dalyvavo iš abiejų pusių virš 250 lėktuvų. Priešo pusėje buvo apie 180 sovietiškų MIG-15 lėktuvų, kurių 14 sąjungininkams pasisekė numušti.

Kautynės vyko 15-30 tūkstančių pėdų aukštumoje.

Iš sąjungininkų pusės nuostoliai maži. Visi naikintuvai sugrįžo į bazes, išskyrus vieną lakiojančią tvirtovę, kuri nukrito į Geltonąją jūrą, bet įgula buvo išgelbėta.

Gen. Vandenberg tvirtina, jog šį kartą mūšy dalyvavo sovietų lakūnai.

— Už "geležinės uždangos" susiorganizavo "liaudies demokratijų" kariška taryba, kurios vyriausias štabas esąs Čekoslovakijoje. Į šią tarybą įeina Čekoslovakija, Rumunija, Bulgarija, Albanija, Vengrija, Lenkija ir Rytų Vokietija. Štabui vadovauja mašalas Koniev.

— Nevadoje antradienį išbandymui buvo susproginta "miniaturinė" atominė bomba.

— Irano ministeris pirmininkas Mossadegh, prieš sugrįždamas į Teheraną, padarė vizitą prezidentui Trumanui.

Nežiūrint Egipto parlamento reikalavimo, britai nė nemano trauktis iš Sudano ir Suezo kanalo tonos. Šiame vaizde matyti kaip britų karininkai patikrina Port Sudano sargybas, kurias eina patys sudaniečiai.

EGIPTAS NESIKREIPS Į JUNGTINES TAUTAS

Iš vienos ir kitos pusės daromi kariški pasiruošimai — Naujas incidentas Port Saide — Arabai susišaudė su žydais

Neramumai Egipte rimsta ir iš karišku veiksmų pereinama į diplomatinę veiklą. Kairo vyriausybė įteikė Londonui protesto notą prieš anglų "agresiją", gi Londonas savo keliu pareikalavo padengti visus riaušininkų pridarytus nuostolius.

Pamačiusi, kad anglai pasiryžę tvirtai laikytis, Kairo vyriausybė nutarė veikti diplomatinėje plotmėje.

Tačiau, kaip skelbia Egipto užsienių reikalų ministras, Kairo vyriausybė nemananti šį konfliktą atiduoti spręsti Jungtinėms Tautoms ,nors sovietų ambasadorius Kaire patarinėjo patiekti skundą Saugumo Tarybai, apkaltinant anglus, kad jie daro agresiją ir grasina taikai.

KARIŠKI PASIRUOŠIMAI

Užstojus šiai tylai, abi pusės tęsia kariškus pasiruošimus. Į Port Saidą atplaukė nauji anglų karo laivai ir į vietą atvyko vyriausias anglų kariškų jėgų viršininkas Artimuose Rytuose sir Robertson.

Sinojaus pusiasaly egiptiečių armija esanti visai apsupta ir jai paliktas tik siauras praėjimas prie El Ferdan. Prie Kantra egiptiečiai bandė daryti kariškus įsitvirtinimus, bet užteko ten pasirodyti vienam anglų batalionui, kaip egiptiečiai atsitraukė. Kita egiptiečių kariuomenės dalis iš 16 tankų ir 12 patrankų, atsitraukė atgal nuo Suezo kanalo į Kairą.

Tačiau dar visur tebevyksta civilių manifestacijos ir boikotuojamos anglų parduotuvės. Kaire plačiai kalbama, kad karalius Farukas žadąs paskelbti visuotiną mobilizaciją. Bet jei anglai ir toliau laikysis su tokiu griežtumu, kaip pasirodė pradžioje, padėtis aprims. Minios fanatizmas, kuris buvo sukeltas pirmomis dienomis, jau atslūgęs, tačiau pavojus dar nėra visiškai pašalintas.

Kada Kairo vyriausybė stengiasi sutvirtinti savo jėgas, anglai Suezo kanalo rajone baigia įsitvirtinti ir nori neutralizuoti visą zoną, panašiai, kaip yra padaryta su Panamos kanalu.

DIPLOMATINĖ PADĖTIS

Diplomatinėje veikloje svarbu atžymėti trys faktus:

1. Egiptas iki šiam laikui vis dar nesikreipė į Jungtines Tautas. Nors užsienių reikalų ministras pareiškė, kad jis nesiderės su anglais, kol jų kariuomenė nebus atitraukta, sutinka kalbėtis per tarpininkus.

Romos vyriausybė žadanti pasiūlyti tarpininkauti deryboms.

2. Prancūzijos vyriausybė už tikrino Londoną, kad ji solidariai palaikysianti Angliją šiame konflikte.

3. Amerikos, Anglijos, Prancūzijos ir Turkijos ambasadoriai toliau dirba prie paruošimo Artimųjų Rytų strateginio plano ir tariasi su kitom arabų valstybėm, kurios galėtų pakeisti Egiptą, nesutikusį prisidėti prie šio plano. Tas, gal būt, privers Egiptą susimąstyti.

Pagaliau, naujas incidentas kilo tarp egiptiečių ir žydų Gazoj, kur egiptiečių kariuomenė su granatom ir iš kulkosvaidžių apšaudė žydų pozicijas, į ką žydai atsakė smarkia ugnimi.

SLA VIRŠININKŲ NOMINACIJOS

J. Ginkus — kandidatas į SLA iždininkus

Lapkričio 1 d. prasideda SLA Pild. Tarybos nominacijos. SLA veikėjų grupė Brooklyne šiuo reikalu turėjo specialų susirinkimą, kur buvo svarstoma, kokie kandidatai turėtų būti rekomenduojami į būsimuosius tos organizacijos viršininkus. Nutarta nominuoti tuos pačius asmenis, kurie sudaro dabartinę SLA Pild. Tarybą, išskyrus iždininko vietą. Šiai vietai nutarta nominuoti plačiai Amerikos lietuvių visuomenei žinomą veikėją, SLA 38 kuopos narį. Juozą Ginkų.

Nominuojamas SLA iždininko vietai Juozas Ginkus yra daugiau, kaip 40 metų šios organizacijos narys. Jis yra ALT, BALF, New Yorko Lietuvių Tarybos ir kitų organizacijų direktorius, buvęs ALTS iždininkas, buvęs ilgametis Vienybės leidėjų korporacijos prezidentas ir daugelio kitų draugijų, klubų bei komitetų pirmininkas. Jis yra lietuviško radijo pionierius, nes daugiau kaip 20 metų vadovauja savo radijo programai.

Atvykęs jaunas į šią šalį, Juozas Ginkus anksti pradėjo savarankiai tvarkyti savo biznį — pirmiausia fotostudiją, vėliau saldainių krautuvę, kurią jis ir dabar turi. Juozas Ginkus yra savo biznyje net nuo 1913 m. Bet, būdamas biznyje, Juozas Ginkus visada buvo aktingas ir visuomeniniuose darbuose. Nebuvo tokio visuomeninio bei tautinio veiksnio, kuriame Juozas Ginkus nebūtų dalyvavęs. Tiek Lietuvos, tiek Amerikos atžvilgiu, jis visada buvo ir yra šimtaprocentinis patriotas. Pavyzdžiui, antrojo pasaulinio karo metu. J. Ginkus savo apylinkėje yra pardavęs daugiausią karo bonų, ir už tai jis buvo apdovanotas aukščiausiu garbės ženklu Mėlynosios Brigados Generolo laipsniu. O ką bekalbėti apie Lietuvą, kurios reikalais jis visą gyvenimą rūpinosi ir dabar tebesirūpina...

Kadangi Juozas Ginkus gyvena Brooklyne, kur čia pat ir SLA centras, todėl lėšų taupumo atžvilgiu, jis bus ideališkas iždininkas. Būdamas sąžiningas veikėjas, Juozas Ginkus giliai nusimano apie biznio bei finansų reikalus, ir tai ji daro kompetišką eiti SLA iždininko pareigas. Todėl visi SLA nariai kviečiami nominuoti Juozą Ginkų savo organizacijos iždininko vietai. Žodžiu, SLA Pild. Tarybą siūloma nominuoti tokiame sąstate:

W. F. Laukaitis, prezidentas,
P. Dargis, viceprezidentas,
M. J. Vinikas, sekretorius,
J. Ginkus, iždininkas,
E. Mikužiūtė, iždo globėja,
J. Maceina, iždo globėjas,
Dr. S. Biežis, Daktaras Kvot.

Sovietai užpuolė turkų karo laivą

Turkų spaudos pranešimu sovietų povandenis laivas praėjusį šeštadienį buvo užpuolęs turkų bazę Golenk, Juodoje jūroje ir bandė su torpėda paskandinti vieną turkų karo laivų, kuriems pavesta saugoti pakrantė.

Turkai iš artilerijos tuojau apšaudė sovietų povandeninį laivą, jog šis pasinėręs, ir daugiau nebeiškilo. Spėjama, kad jis būsiąs paskandintas.

Dėl šio įvykio Maskva kol kas tyli.

SENATORIUS ROBERT A. TAFT LANKYSIS CHICAGOJE

Lapkričio 2 d. Chicagoje lankiamas senatorius Robert A. Taft, kuris ruošiamame jo priėmimui mitinge pasakys pirmą didelę priešrinkiminę kalbą.

Priėmimą ir mitingo programą tvarkys chicagiečiams gerai pažįstamas adv. A. Olis.

TRUMPAI

— Saugumo Taryboje anglai pralaimėjo prieš Iraną, ginčą palikus atviru iki bus padarytas tarptautiniame Hagos teisme sprendimas. Kas reiškia, kad šis dalykas prieš Saugumo Tarybą nebus iškeltas.

— Amerikiečių kariuomenė vakarų Vokietijoje pasiliks taip ilgai, kaip bus reikalinga, — pareiškė JAV aukštasis komisaras McCloy.

— Adenauer, kalbėdamas Bonn parlamente kreipėsi į Sovietų Sąjungą užklausdamas, ar ji sutinkanti, kad į rytų Vokietiją būtų nusiųsta tarptautinė komisija, kuri nustatys sąlygas laisviems rinkimams.

— Amerikoje žadama įsteigti stovyklą sovietų armijos dezertyrams.

— Vokietijoje, sovietų zonoje mirė sulaukęs 72 metus amžiaus garsusis rašytojas Bernard Kellerman.

— Nežiūrint, kad Pekinas buvo pasižadėjęs nesikišti į Tibetо vidaus reikalus, ten prasidėjo komunistinės "reformos".

— Per legijonierių suvažiavimą Floridoje buvo priimta rezoliucija, kad būtų nušalintas iš valstybės departamento sekretoriaus pareigų Acheson.

— Venecueloje bandė nuversti vyriausybę, bet sukilimas buvo numalšintas. Sukilimą ruošė komunistams simpatizuoją elementai.

PAGERBKIME ŽUVUSIUS PRISIMINKIME GYVUOSIUS

Lapkričio mėn. 23 d. minėsime Lietuvos kariuomenės įsikūrimo sukaktį. Ta proga specialiomis pamaldomis siųsime Aukščiausiam maldas, prašydami mūsų kritusių karžygių vėlėms amžinos ramybės. Lietuviškų kolonijų salėse rengsime minėjimus, kur prelegentai nušvies Lietuvos savanorių kūrėjų atliktus žygius bei pakeltas sunkias kovas iki mūsų Tėvynei buvo iškovota laisvė. Kolonijų chorai bei kiti meno kolektyvai pagerbs jų atminimą menine programa. Visa tai labai gražu ir reikalinga, nes vyrai, kurie paaukojo gyvybę už savąjį kraštą, tikrai yra nusipelnę savo tautiečių meilės ir pagarbos.

Bet tai ne viskas. Prisiminkime, jog dalis savanorių — kūrėjų grįžo iš kovų lauko netekę sveikatos ar invalidai. Laisvo e Tėvynėje jie turėjo valstybinę globą ir jų būtis buvo užtikrinta. Tėvynei netekus laisvės, jie neteko visko ir be sveikatos atsidūrė svetimame krašte. Jais pasirūpinti dabar mūsų visų lietuvių ir pareiga ir garbės reikalas!

Omahos Lietuvių Tremtinių Bendruomenė š. m. rugsėjo mėnesio 30 dieną specialiai tam reikalui sušauktame susirinkime nutarė:

1. Minint Lietuvos kariuomenės šventę, savo tarpe pravesti piniginę rinkliavą vargan patekusių Lietuvos Karo Invalidų naudai.

2. Kadangi Omahos lietuvių kolonija, minėdama š. m. Vasario 16-tąją, pirmoji išpildė ALT nustatytą laisvės Mobilizacijos vajaus kvotą net 120%, todėl jaučiasi turinti moralinės teisės kviesti visas lietuvių kolonijas lapkričio 23 proga pravesti pas save rinkliavas Lietuvos Karo Invalidų naudai ir surinktus pinigus siųsti Invalidams šelpti komiteto pirmininkui gen. Nagiui-Nagevičiui.

Baigiant norėtųsi pridėti, jog ši mūsų materialinė parama invalidams bei sveikatos nustojusiems savanoriams-kūrėjams nebus nei išmalda nei auka, o tik parodymas širdies už tai, ką jie mūsų kraštui o drauge ir mums yra padarę. Keliaudami per pasaulį, turbūt, pilnai įsitikinome poeto žodžių teisingumu:

Nerasi, oi niekur,
Niekur nerasi,—
Ką tau savanoriai
Parnešė basi.

Tad už tą brangią dovaną — Laisvę, kurią jie mums buvo iškovoję, lapkričio 23-čią nepamirškime ir jų!

Garbė ir šlovė pirmųjų kovų už Nepriklausomybę savanoriams — kūrėjams!

Steigiama lietuvių kalbos mokykla

NEWARK, N. J. — Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Newarko skyriaus susirinkime, pirmininkaujant inž. V. J. Diliui, mokyto as St. Jakštas iškėlė lietuvių mokyklos klausimą. Paaiškėjo, kad vietos SLA 245 kuopa tokios mokyklos reikalu irgi rūpinasi ir jau turi sudarytą komisiją iš narių — Juozas Kralikauskas, Simonas F. Gudas ir A. S. Trečiokas. Susirinkimui paprašius, sakyta komisija sutiko mokyklos reikalu rūpintis. Mokyklai vadovauti pasižadėjo buvęs gimnazijos direktorius Vincas Ambraziejus, mokytojas Stasys Jakštas ir Stasys Pocius.

Newarke gyvena nemažai mokytojų profesionalų, kurie mielai sutiko bendradarbiauti.

Norima pagrindinai dėstyti lietuvių kalbą, Lietuvos geografiją bei istoriją. Tuo būdu lietuvybės išlaikymo reikalas bent dalinai būtų išspręstas.

Įdomu, kad Newarko ALTS skyrius vis plečiasi ir per kiekvieną susirinkimą vis daugiau ir daugiau įsirašo naujų narių. Pastebėtina, kad buvęs ilgametis veikėjas Juozas Kralikauskas, beveik po 15 metų pertraukos, vėl stojo į aktyvią veiklą.

Iš valdybos ir komisijų pranešimų pastebėta, kad ALTS rūpi visi svarbesnieji lietuviški reikalai: ALT, ALIC ir BALF veiklos ir apie šias veiklas buvo išklausyti pranešimai, kuriuos padarė Ona Pocienė, Stasys Jakštas ir A. S. Trečiokas.

Patirta, kad lapkričio 4 d. pirmu sykiu į Newarką atvykęs dramos artistas Vitalis Žukauskas su savo trupe "Linksmieji Broliai." E. Š.

Iš Worcesterio lietuvių gyvenimo

Lietuvių dienos Worcesterio lietuviams rengia pirmą Literatūros Vakarą, kuris įvyks š. m. lapkričio mėn. 3 d. 6 v. vakare. Elks Home, 39 Elm St. Salė labai graži ir erdvi. Pasiekiama nuo City Hall iš Main St. dvi minutes kelio. Programa susidės iš literatūrinės ir muzikalinės dalies. Bus įdomi nuotakinga. Po jos bus linksmi šokiai griežiant garsiam Worcesterio p. Derwelio vedamam orkestrui.

— Meno Mėgėjų ratelis jau dešimtą savo narį išleidžia į JAV kariuomenę. Paskutiniu metu įvyko Maironio Parke išvykstančiam Martinioniui išleistuvės. Jaunimas atsisveikino su dainomis ir linkėjimų žodžiais. Atminimui įteiktas pagamintas p. Kleino blaknotėlis. Netrukus išvyks Krasauskas. Nors ratelio gretos mažėja, bet pasiryžęs duoti žiemos laike didelį koncertą, kuriam ruošti yra sudarytas iš įvairių organizacijų rengimo komitetas, kurio pirm. yra p. Vaišnorienė. Visas vakaro pelnas skiriamas Vokietijoj pasilikusiems tremtiniams.

— Spalio mėn. 17 d., Worcestery svečiavosi p. Čekanauskas, iš Hartford, kuris lankėsi Amerikos Lietuvio redakcijoj

A. MIEŽIS
ALUS, DEGTINĖ, VYNAS
2207 N. 2nd STREET,
PHILADELPHIA, PA.
REgent 9-4156

RUOŠIAMAS KULTŪRINIS PARENGIMAS

CHICAGO, ILL. — Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 134 (moterų) ir 322 kuopos bendrai rengia įdomų kultūrinį vakarą, kuris įvyks lapkričio 4 dieną Sokol svetainėje, 2345 S Kedzie ave., Chicago, Ill. Pradžia 4 val. po pietų.

Šis parengimas susidės iš dainų, simfoninės muzikos ir baleto šokių. Dainų programos dalį atliks vyrų oktetas, specialiai atvykstąs iš Clevelando. Šis oktetas susideda iš rinktinių dainininkų pagarsėjusio čiurlionėliečių ansamblio. Tas vyrų oktetas Juliaus Kazėno vadovybėje jau gastroliavo daugelyje vietų su didžiuliu pasisekimu. Chicagoje pasirodys dar pirmą kartą. Muzikos kritikai šį oktetą labai aukštai vertina.

Muzikų, Petro Sarpaliaus ir Stasio Kalvaičio, dar nepersenia suorganizuotas simfoninis orkestras jau paruoštas ir tobulai išlavintas. Jis savo pilnumoje pirmą kartą pasirodys programoje. Girdėjusieji žinovai šį orkestrą repetuojant yra juo patenkinti ir be rezervacijų jį rekomenduoja. Taigi šis simfonijos orkestras lietuviuose bus naujanybė ir įdomybė, kurių išgirsti nė vienas neprivalėtų praleisti progos.

Šokių meisterio Simo Velbasio jaunuolių balete šokėjai visus atsilankusius taip pat suįdomins.

Žodžiu programa bus įdomi ir gausiai turininga.

Po programos bus šokiai, grojant garsiajam Seliūno šokių orkestrui. Ir tai visa tik už $1.50 asmenį su taksais.

14 kuopos narės svečius pavaišins skaniais užkandžiais, o 322 kp. nariai skaniais gėrimais patenkins visų troškulius. K.

JOHN'S TAVERN
JOHN SAUKUS, Sav.
217 Avenue B
Bayonne, N. J.
Tel.: 3-4136

ANTHONY MARTIN
RESTORANAS ir BARAS
3759 N. 7th STREET,
PHILADELPHIA, PA.

COLONIAL BAR RESTAURANT
GUS TUNAITIS, Savininkas
PIRMOS RŪŠIES MAIŠTAS IR GĖRIMAI.
N. E. Cor. 52nd & Spruce Sts.
PHILADELPHIA 39, PA.
GR. 4-2939

DĖL VIENYBĖS 65 METŲ SUKAKTUVIŲ

Kelis kartus man teko girdėti, kad Vienybės 65 metų proga numatoma išleisti jubiliejinį numerį.

Vienybė arba Vienybė Lietuvininkų buvo įsteigta J. J. Paukščio 1886 metais. Beveik 2/3 šimtmečio, tai gana ilgas laikas, kurs apima bent dviejų kartų žmonių gyvenimą. Per tą laiką Vienybės puslapiuose buvo atžymėti lietuvių kūrimo Amerikoj sunkūs laikai, ir todėl minint sukaktuves, būtų svarbu pažvelgti į ateitį, — ar lietuviai Amerikoje dar ilgai išsilaikys neasimiliuoti, ar sulauks šimto metų su Vienybe, ar ištirps amerikonėjimo jūroj ir neteks savo lietuviškų pradų.

"IŠ DŪMINĖS LUŠNELĖS"

K. B. Kraučiuno jumoristinių eilių knyga. Dėl žingeidumo, skaityk ją: Kas išėjo iš dūminės lušnelės? Joje rasi žmogaus didelę ambiciją, nepasilikti dūmuose, bet kilti į šviesą, ir siekti to ko nebuvo galima. — Skaitydamas, prisiminsi Lietuvą, — nusišypsosi — iš Amerikos lietuvių gyvenimo šioje šalyje. Knyga $1.00. Rašykit autoriui visuomet šiuo adresu:

K. B. Kraučiunas,
Daynard Drive,
Canton, Conn.

WALTER'S CAFE
W. Medveckas, Sav.
Degtinė, alus ir vynas
1124 W. Pratt St.
Baltimore, Md.

Iš praeities daug ko galima pasimokyti, ir būtų gerai, kad sukaktuvinis Vienybes numeris atvaizduotų tuos laikus, kada lietuviai čia pradėjo kurtis organizuotai.

Tas praeities laikas galima suskirstyt beveik į du lygius laikotarpius: nuo 1886 iki 1914 m.— iki pirmojo pasaulinio karo, kada, gausios emigracijos dėka lietuvybė šiam krašte augo, klestėjo, ir nuo 1914 — 1951 kada, emigracijai sumažėjus ir ateiviams baigiant mirti, lietuvių kolonijos pradėjo nykti, nes čia gimę ateivių vaikai neparodo noro ir sugebėjimo išlaikyti savo tautybę. Jie nėra tinkamai tam paruošiami, nes nei bažnyčia, nei mokykla nerodo aktyvumo palaikyti lietuvybę.

Tiesa, apie 30,000 lietuvių DP atvykimas į šį kraštą gal šiek tiek sulėtins ar sulaikys nutautėjimo tempą, bet neilgam, nes ir DP pasiduos amerikonėjimui, jeigu grįžimas į Lietuvą bus neįmanomas ilgesnį laiką.

Yra dar nemažai senų ateivių, kurie galėtų parašyti savo atsiminimus apie ankstyvesnius laikus, sykiu reikėtų kviesti naujus ateivius iš DP.

Būtų pageidaujama, kad Vienybės redaktorius įdėtų dabar pranešimą, kada sukaktuvinis numeris numatoma išleisti, kad būtų paskirta pakankamai laiko tuos straipsnius parašyti ir kad būtų pakviesti bendradarbiai tiek iš senųjų tiek iš naujųjų ateivių.

Dr. V. Tercijonas

Red. pastaba: Vienybės 65 metų sukakties numeris išeis šių metų gruodžio mėnesio pradžioje.

HOLLYWOOD INN & HALL
ELZBIETA RUDAUSKIENĖ,
Savininkė
Baras ir salės pramogoms
2419 W. 43rd STREET CHICAGO, ILL.
Tel. VIrginia 7-9880

SILVER BELL BAKING CO.
(Taip dabar vadinasi Varpo kepykla)
36-40 Stagg St., Brooklyn, N. Y.
Telefonas STagg 2-5938
ANTANAS BALČIŪNAS, savininkas

Kepa visokių rūšių duoną, ypač specialistai Europos ruginės duonos, kurios jie kepa keliolika rūšių

Vedybom ir parėm kėksų ekspertai

Taipgi kepa ir parduoda krautuvėms ir pristato į namus ne tik visokią duoną, bet ir Tortus, Kėksus, Pyragus ir Pyragaičius.

SUFFOLK COUNTY FARMERS MKT.

Silver Bell Baking Co., šeštadieniais čia turi savo produktų skyrių, todėl Long Islando lietuviai pasinaudokite tais vertingais produktais. Viet — Middle Island, L. I. prie Jericho kelio.

Tel. Yaphank 3218 ar 3202.

Varpo kepykla taip pat turi savo skyrių Hickville, L. I., kur antradieniais ir penktadieniais pardavinėjama duona farmeriams. Norintieji užsisakyti. Varpo kepyklos duonos ar pyragų, pašaukite aukščiau paduotu telefonu arba parašykite:

SILVER BELL BAKING CO.
Box 44 Middle Island, L. I.

JŪSŲ SVEIKATA PATAISOMA BE VAISTŲ IR OPERACIJŲ

SEKMINGAI PAGYDYTŲ PACIENTŲ PADĖKOS LAIŠKAI

Įvairių rūšių negalavimai, skilvio, inkstų ir kepenų ligos, tulžies, puslės visoki negalavimai, žemas ir aukštas kraujo spaudimas, astma, kvėpavimo sutrikimai, ausų ligos. nervų negalavimai, neuralgija, reumatizmas, judėjimo sunkumai ir kitos ligos.

Buvau kreipęsis į daug gydytojų, bet niekas neįstengė palengvinti mano skausmų ir pagydyti mano nugarkaulio inkstų ir pairusių nervų. Naktimis neužmigdavau o atsikeldavau dar labiau pavargęs. Šiandien esu dėkingas Aukščiausiam ir dr. Miller, nes atgavau sveikatą ir jaučiuosi lyg naujai užgimęs. Todėl visiems patariu kreiptis į dr. Miller, nes tikiu, kad jis ir jiems padės.

George Lizak, New Brunswick, N. J.

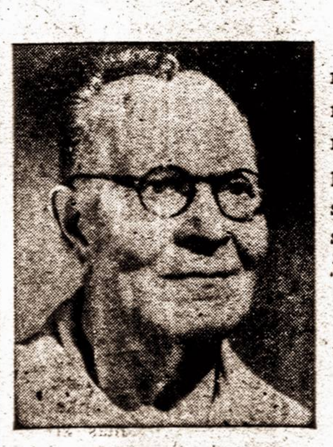

Brangus dr. Miller, pareiga ir dėkingumas verčia mane parašyti Tamstai laišką, nes Tamsta man grąžinai sveikatą ir norą gyventi. Daug metų kentėjau kryžaus skausmus, o mano nugarkaulis buvo perkreiptas, ir sunkiai tepaeidavau, pasiremdamas lazda. "Progreso Italo Americano" laikraštyje skaičiau Tamstos pacientų padėkos laiškus. Pradžioje buvau skeptiškas, be to, man trukdė ilga ir varginanti kelionė. Bet pagaliau pas Tamstą atvykau, nes negalėjau pakelt skausmų. Dabar jaučiuosi, lyg naujas žmogus. Ne tik pranyko skausmai, bet galiu ir tiesiai vaikščioti. Todėl visiems patariu, net vyresnio amžiaus žmonėms, kreiptis į dr. Miller.

Joseph Quartullo, New York 51, N. Y.

DAUG PADĖKOS LAIŠKŲ JŪS GALITE MATYT MANO BIURE

DR. J. MILLER, D. C. Ph. C.
PRIĖMIMO VALANDOS:
Kasdien nuo 9 ryto iki 7:30 vakare
Tel. MItchell 2-0773

790 BROAD STREET, NEWARK, N. J.
Važiuoti iš New York — Hudson Tubs išCortlant St. 14th St. ar 34th St. 20-30 min. iki Newarko.
Nuo stoties tik 4 blokai.

DR. M. J. COLNEY
148 Grand Street
WATERBURY, CONN.
Telefonas 3-4747
PRIĖMIMO VALANDOS:
nuo 10 val. ryte iki 8 val. vak.

WILLIAM VALAITIS
Visokeriopas automobilių taisymas
730-2 E. Moyamensing Ave
Philadelphia, Pa.
Tel. Howard 8-0596

VINCO VIDGINIO
MAISTO KRAUTUVĖ
438 JEFFERSON ST.
Philadelphia, Pa.
TR. 7-6627

TRAUN'S CAFE
N. E. cor. 16th Street
and Spring Garden
Tel. LO 7-8662, LO 7-4967
Res. Cheltenham 2562
Philadelphia, Pa.

THOMAS MATAS
REAL ESTATE
81 Fox Street
Waterbury, Conn.

BEE HIVE
RESTAURANT
Wm. A. Aliukonis, Sav.
Alus, pirmos rūšies maistas
Kviečiami svečiai atvykę
iš kitų valstybių.
56 High St., Nashua, N. H.

DIAMOND CAFE
V. B. Santeckas ir
V. Bukauskas, sav.
Alus, degtinė, vynas
305 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.
SO 8-9094

M. J. VERBYLA
Metalinių reikmenų
krautuvė 861 Bank Street
Degtinės krautuvė
Green ir Leonard Sts.
Waterbury, Conn

STANLEY SHUKIS
Pristato į namus pirmos rūšies medžiagos drabužius: siutus, paltus ir t.t.
Priimami užsakymai
Atvyksta į namus pamieruot
607 Washington Ave.
Waterbury, Conn.

BOSTON BAKING CO.
J. Tamošauskas
B. Andriušaitis
Lietuviška duona ir pyragaičiai
Pristatoma į namus ir krautuves
8 Ames St., Lowell, Mass.
Tel. 2-6797

Liberty Federal Savings
AND LOAN ASSOCIATION
Philadelphia 7, Pa.
235 N. BROAD STREET
(Temporary Address)
New Building Under Construction at 202-204 North Broad Street
Total Assets . . . $9,396,856
General Reserves and Surplus $502,012
CHARLES S. CHELEDEN, President
Current Dividend 2½% Per Annum
Payable June 30 and December 31
Paid Without Interruption Since 1901
SAVINGS ACCOUNTS NOW INSURED UP TO $10,000

BROADWAY RESTAURANT
Geras maistas, įvairūs gėrimai
Charles G. Siokus, Sav.
(Daugiau, kaip 20 m. buvęs draudimo agentas)
154 East Main Street
Waterbury, Conn.
Tel.: 3-9766

J. MARKIEWICZ AND SONS, Inc.
Laidotuvių Direktoriai
15 Trumbull Street
New Haven, Conn.
Tel.: 5-9229

LIETUVIŠKA UŽEIGA
J. GUTAUSKAS, Sav.
Įvairūs gėrimai, pirmos rūšies virtuvė
201-203 E. Chapel Street
New Haven, Conn.

ROOSEVELT FURNITURE COMPANY
Čia gaunami geriausi baldai, televizijos ir radijo aparatai, siuvamos mašinos, šaldytuvai ir visi kiti namų apyrankai reikalingi dalykai.
DUODAMA IŠMOKĖJIMUI 15 MĖNESIŲ
JOKIOS GARANTIJOS NEREIKIA

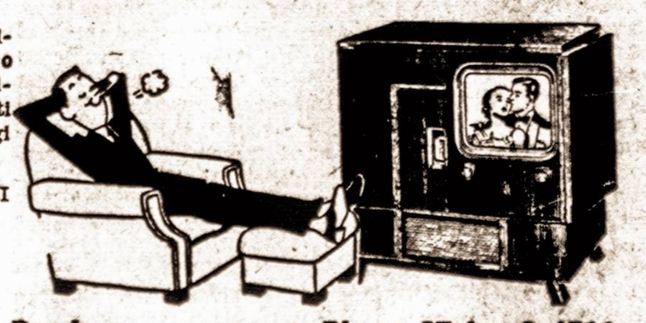

2310 West Roosevelt Road Phone SEeley 3-4711
CHICAGO 8, ILLINOIS
Atdara pirmadieniais, ketvirtadieniais iki 9:30 val. vak. Sekmad. nuo 11—4:30 popiet

UNION BRONZE FOUNDRY
High Grade Bronze Castings
STANLEY SKIKAS
SAVININKAS
(Pėda nuo Union Avenue)
Bridgeport, Conn.
TEL.: 3-4696

MIAMI, FLORIDA
SOUTHERN CROSS HOTEL
PAUL USONIS, savininkas
Jūs būsite patenkinti apsistoję šiame savo tautiečio viešbutyje.
KAINOS PRIEINAMOS
642 N. W. 3rd STREET, MIAMI 36, FLORIDA
Ph. 82-9500

Budweiser

THERE'S NOTHING LIKE IT
ABSOLUTELY NOTHING

BALTIMORE BRANCH

ANHEUSER BUSCH, Inc.

LEX 3270 — 650 W. PRATT ST.

THE HALF SHELL
P. Janus ir G. Shlakis, Sav.
Įvairiausi gėrimai ir valgiai.
ROUTE 27-A, ISLIP, L. I., N. Y.
Bay Shore 2996.

STANDARD FEDERAL SAVINGS and Loan Association of Baltimore City

Metinis dividentas 3%

Kiekvienas indėlis apdraustas federalinės valdžios apdrauda iki 10,000

684 Washington Blvd. — Baltimore, 30, Md.

PHILADELPHIA, PA.

MALONI LIETUVIŠKA UŽEIGA
ANTHONY BALCHIUNAS, SAV.
113 SOUTH 34th STREET
Arti Pennsylvanijos Universiteto

PETER DAVIDONIS
VYNAI — LIKERIAI — ALUS
2327 Brown Street — Philadelphia, Pa.

ADAMS' CAFE
RESTORANAS IR BARAS
941 SPRING GARDEN, PHILADELPHIA, PA.
Tel. PO 5-9785

Naujai atidarytas lietuviškas restoranas ir baras
TRAUN'S
N. E. cor. 7th and DAUPHIN STREET, PHILADELPHIA, PA.
Tel. PO 5-9566

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS
LICENSED PENNA AND NEW JERSEY
1601-3 So. 2-nd Street — Tel. DE 4-5136
PHILADELPHIA, PA.

CHARLES J. ROMAN
(RAMANAUSKAS)
1113 Mt. Vernon Street — Telefonas Poplar 4110
PHILADELPHIA, PA.
Moderniška laidojimo įstaiga: didelė graži koplyčia, erdvi salė su baru, pakelevingiems suteikiama nakvynė — viskas nemokamai.
Nelaimės valandą kreipkitės į mūsų įstaigą, dieną ar naktį — mes visados pasirengę suteikti geriausį patarnavimą.

Tėvynės vaizdai

ANGELŲ SARGŲ ATLAIDAI JONIŠKYJE

Šį savo rašinėlį skiriu brooklyniečiams Juozui Ginkui ir Pranui Narvydui, žymiems lietuvių veikėjams. Jie abu yra kilę iš Joniškio.

Lietuva — širdyje išnešiota, nun šiandien mintyse bei sapnuose savo vaizdais gyvena, mums visados buvo ir bus gražiausioji pasakos šalis.

Juk tik ji yra mūsų didžioji meilė, gražiausia lietuviško žodžio šalis, apipinta dainomis ir eilėmis. Tik ten laukuose skamba gražiausia muzika, driekiasi įvairiausios spalvos stūkso garsią tėvynės praeitį mini piliakalniai.

Prisikėlus su pirmaisiais pavasario saulės spinduliais, ten tave laukuose linksmins vyturėlis, sveikins pempių gyvi — gyvi balsai, jausi skanų atgijančių medžių kvapą, džiaugsies su pirmaisiais žaliais pum purėliais.

Ak, juk ir pavasario varlių muzika drasko širdį, meilės spinduliai apjuosia visus.

O kai ateina išdidulė vasara, pasipuošusi melsvo lino žiedo spalvomis ir paslaptingomis vandens lelijoms, tėvynės laukų grožio burtai tave pavergia galutinai ir tu dienų dienomis gali klausytis žodelių pašnabždingų garsų, drauge giedoti su vakaro svirpliais.

Ir kai pasigirsta garsūs balsai, tu žinai, kad į tavo gimtojo krašto laukus, pasikinkęs juodberius, atbilda turtuolis išdaigininkas ruduo. Jis, bobų vasaros metu išdraikęs sidabrinius vortinklius, paskleidžia po laukus kūliamųjų mašinų garsus, tratina malūnų sparnus.

Štai ir senelis žiemys. Tvoros verkia pišku — pošku, šypsosi apšarmoję vyrų ūsai, kaimų grintelėse traška rateliai, sukdami siūlus, šaudo staklių šaudyklės.

***

Keliaukime su manimi į Šiaurės Lietuvą, į Joniškį, kur šiuo metu vykdavo garsieji Angelų Sargų atlaidai.

Oras kvepia rudeniu. Danguje driekiasi pūkiniai debesėliai. Ražienų jūroje netekę jau nystės ir sparnų, vartalioja si vortinklių siūlai. Jie dar neseniai sidabru papuošę laukus, viniojasi apie piemenėlių kojas, žaidė su kykštuojančiais mokyklų vaikais, vėjelio kudenami kibo į medžių šakas, gaudė skraidančius lapus.

Sidabros upelis, išsiranges per Joniškio miesto laukus, išplėtęs savo vagą prie garsiojo savo koplyčia Kalnelio kaimo, purvinas bėga žemyn, nešdamas iš laukų surinktą vandenį.

Bobų vasara baigiasi. Prie laukų sodybų auksu spinduliuoja javų stirtos. Klojimai ir daržinės grūdais kvepia. Prie jų riogso bulvių ir burokų krūvos, paruošti rūsiai.

Laukuose verčiamos bulvių vagos, raunami runkeliai. Visi skuba baigti iki popiečio darbus, kad galėtų pasiruošti didžiajai šventei. Juk rytoj Joniškyje didelė šventė. Angelų Sargų atlaidai, kuriais lyg ir užbaigiami rudens darbai laukuose.

Jei vyrai jaučiasi esą laimingesni dėl pasiruošimo šventei, tai moterims dar daug darbo prieš akis. Kas jiems, tiems ūsoriams. Alus į bačkas supiltas, gerai špuntais užkaltas, tad po vakarienės liuobos jiems tik pirtis belieka.

O tos bitelės darbininkėlės moterėlės dar namus turi apvalyti, pyragus į pečius pašauti, veidrodėlin pažiūrėti ir žiūrėk, bus gerai, jei spėsi bemiegodama ant kito šono apsiversti. Ko gero gali ir to netekti.

**

Joniškiečių žemė dunda bars tydama ankstyvo ryto rasos sidabrinius lašelius. Vienkiniais ir poriniais pasikinkę lekia keliais išdidieji ūkininkai. Blizga gražiai iššukuoti arkliai, linguoja bričkos, o jų sėdynės, įvairiaspalvėmis gūnėmis apklotos, tik mirga, mirga..

Prunkščia arkliai, šypsosi vienturtinės užkurinės, merkia akis jaunikaičiams pasoginės.

Netoli miestelio visus pasitinka bažnyčių bokštų varpai. Didelė bažnyčia, paauksuotų aukštų bokštų, žėri saulės spinduliuose. Myli joniškiečiai Dievą. Įsirengę sau gražias sodybas, neužmiršo dailiai papuošti ir Visagalio namo. Bažnyčia mūsų gyvenimo veid rodis, — mėgdavo sakyti joniškiečiai. Ir kai klebonas šiaučiūnas, aukodamas visas savo jėgas šią bažnyčią statydinti, sukviesti žymieji dailininkai ir architektai paruošė projektus pagal jo nurodymus ir reikalavimus. Parapijiečiai gi metų metus vežė plytas, akmenis, smėlį, klojo šimtines.

Ir dabar, kai bažnyčioje sugaudžia skardūs varpai, joniškiečiai jaučia lyg savo širdies balsą. Tuo didžiuodamiesi vyrai riečia ūsus, o mergaičių žandeliai, saulės išdabinti, šypsosi lyg rožės.

Graudžia garsūs vargonai, bažnyčia slūbuoja nuo giesmių garsų.

Amen taria kunigas, amen atsako žmonės ir pro keturias didžiulės duris pasipila minia į šventorių, į turgaviete.

Renkasi būriuosna kaimynai, glebsčiuojasi giminės, sukinėjasi blizgančiais batais bernai ir pusberniai.

Mieste skamba juokas, kykštavimai, širdį užgauna meilės liepsnomis.

Rėkia žydas pora "lična," sukasi karoselės, putoja limonadas, kvepia rygiškės žuvelės. Mergaitės nešasi saujoje ilgas saldaines, ant kaklų supasi ba ronkų virtinės.

Vyrų kišenėse skamba variokai ir sidabriniai, lekia centai bei litai į turgauninkų dėžutes. Žiūrėk, jau jų išrinktosios pasipuošusios naujom sagutėm karolėliais, blizgančiom šukutėm.

Kermošius pasibaigė. Saulė popietin nuslinko. Vyrų ir moterų balsus pakeitė ratų garsai ir arklių pasagų tauškėjimai. Juodbėriai, širmiai ir gelsviai, kaklus išvertę, virtinėn išsilieję greta riščia suka bričkų ratus, skuba namo. O iš kelių ir vieškelių, dulkės ražienom palikdami, suka į sodybas vis didesniais būriais.

Ir dabar gyvenimas išsilieja plačia vaga. Gal saulė nusileis, gal ji ir patekės, bet ant stalų putos alus, liks lėkštėse jaučių bei veršių kaulai, pasiutusiai gros armonika, skambės sutartinės, jaunimas suksis ratelin, o ne vieno prieklėčio šešėlyje lūpos susilies. Ek, gyvenimas ir jaunystė. Bet švari ir skaidri. Mėnesiui senelui gėdos nebus. Pavasarį vėl kaip žaliavusios rūtos sužaliuos.

Sėdi Ginkai ir Narvydai, Butvilai ir Gelažiai, dalina pasogas dukrom ir sūnum, užgeria būsimas piršlybas, saikuoja kviečius ir linus.

Moterėlės giria pyragus, pasakoja apie naujus staklių raštus, krauna pasoginius kraičius.

Ir taip saulė tekėjo ir leidos bešvęsdama atlaidus. Valandų niekas tada neskaičiavo, meilėj brolybėj visi gyveno.

B. K. Nemunaitis

KAS TRUKDO SKLEISTI LIETUVYBĘ BROOKLYNO PARAPIJINĖJE MOKYKLOJE

Labai seniai pribrendęs suaktyvinto lituanistinio švietimo reikalais lietuvių išlaikomose mokyklose, pagaliau, New Yorke yra gana didele jėga išjudintas ir jau šių mokslo metų pradžioje turėjo paaiškėti, kaip bus tai išspręsta.

Tėvų Komitetas numatė, kad lituanistikos dėstymą įvesti būtų patogiausia Brooklyno Apreiškimo parapijinėje mokykloje, kur yra nemažas skaičius lietuvių vaikų ir, žinoma, dar padidėtų, jei joje įvestieji prašomi dalykai būtų dėstomi lietuviškoje dvasioje. Be to, davus lietuviams pakankamai teisių šioje mokykloje, savaime parapija lietuviškiau atgytų.

Rugpiūčio 11 dien. Tėvų Komitetas įteikė klebonui kun. N. Pakalniui "Pro memoria," kur išdėstyti konkretūs lituanistinio švietimo bei lietuvybės dvasios ugdymo metmens:

1. Normalių pamokų metu dėstomi šie dalykai: religija lietuviškai, lietuvių kalba ir literatūra, Lietuvos istorija, Lietuvos geografija, lietuvių dainos, tautiniai šokiai ir žaidimai.

2. Lituanistiniams dalykams turėtų tekti kiekvienoje klasėje ar grupėje nemažiau kaip penkios valandos savaitėje (į šį valandų skaičių religijos pamokos neįeina).

3. Religiją dėsto lietuvių kapelionas ar gražiai lietuviškai kalbanti seselė, o lituanistinius dalykus — cenzuoti lietuvių mokytojai.

4. Lietuvių vaikams lituanistinės pamokos privalomos.

5. Lietuviškai dvasiai ugdyti sudaroma palanki lietuvybei aplinkuma: mokslo priemonės (žemėlapiai, diagramos, paveikslai) lietuvių veikėjų paveikslai bei Lietuvos vaizdai. Mokyklos gyvenime vartojama tik lietuvių kalba, o anglų kalba tevartojama tik angliškai dėstomose pamokose.

6. Kiek tik galima, sudaromos lietuviškos klasės, išskiriant kitataučius į atskiras klases.

7. Mokykloje atitinkamai paminimos lietuvių tautos šventės.

8. Sekmadieniais ir šventadieniais mokiniams skiriamos pamaldose giedamos lietuviškos giesmės ir sakomas lietuviškas pamokslas.

Klebonas, maloniai priėmęs tėvų delegaciją, užgyrė gražias pastangas ir pritarė "Pro memoria" punktams, taipgi nurodė kai kuriuos sunkumus (patalpų ankštumas, didelio skaičiaus mokyklą lankančių nelietuvių), žadėdamas stengtis dviejų savaičių bėgy gauti Brooklyno arkivyskupo sutikimą keisti mokyklos struktūrą. Buvo manoma, kad Brooklyno arkivyskupas, susipažinęs su "Pro memoria," nebus priešingas lietuvių teisėtiems reikalavimams, o klebonas savo ruožtu sudarys palankias sąlygas (kaip ir kitose kai kurių parapijų mokyklose) realizuoti pagaliau tai, ko pageidauja šios parapijos lietuviai.

Tačiau štai jau trečias mėnuo, o jokio teigiamo atsakymo . Prasidedant mokslo metams, žymi dalis aukštinių, norėjusių persikelti į Apreiškimo parapijinę mokyklą, negavo garantijų, kad čia bus lituanistinės pamokos. Ir pagaliau paaiškėjo, kad klebonas į arkivyskupą nesikreipė. Taip gi nesužinota, kada klebonas patieks arkivyskupui tėvų delegacijos "Pro memoria," kaip buvo anksčiau prižadėjęs.

Galutiniu klebono atsakymu, kurio vis tebelaukiama, labai susidomėjo net ir parapijiečiai lietuviai, neturį mokyklinio amžiaus vaikų, bet su sirūpinę, kad šioje parapijoje lietuvių kultūrinis bei visuomeninis gyvenimas pagyvėtų.

Linkėtina, kad šis tikrai didžiai reikšmingas Tėvų Komiteto užsimojimas būtų greičiau realizuotas ir kad labai įvairios atmosferos dėl "Pro memoria" užšaldymo mirties taške — nesuskaldytų parapijos!

B. K. Nemunaitis

Dr. S. Černovas
Kraujo ir Odos ligos
223 SECOND AVENUE,
Room 14
Tel. GR. 7-7697

JONAS PATAŠIUS
Žiedai, laikrodžiai, jų taisymas, kosmetika ir religiniai dalykai.
307 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y.

John Baltaduonis
FRANKFORD AVENUE
CAFE
1700 Frankford Ave.,
PHILADELPHIA, PA.

Laukiniai Žmonės laikraščių neskaito

bet lietuviai nėra laukiniai

VIENYBĖ SKELBIA PLATINIMO VAJŲ

Savo 65 metų sukakties proga VIENYBĖ, kaip seniausias lietuvių laikraštis pasaulyje, pasiryžo dar labiau išplėsti savo skaitytojų šeimą.

VIENYBĖ skelbia didįjį platinimo vajų, kuris prasideda 1951 m. spalio 25 d. ir baigsis 1952 m. sausio 27 d.

Kviečiami dalyvauti visi senieji VIENYBĖS skaitytojai, rėmėjai, bičiuliai, platintojai ir korespondentai.

Popieriui ir kitom spaudos reikmenims pabrangus, VIENYBĖ yra priversta 1952 metams pakelti prenumeratą iki 5 dolerių. Bet, kurie atsinaujins arba naujai užsiprenumeruos VIENYBĘ vajaus laikotarpy, temoka

4 DOLERIUS

ir ne tik kad gauna ištisus metus įdomiausį laikraštį, bet dar dalyvauja dovanų laimėjime.

VIENYBĖ visiems atsinaujinusiems, ar naujai užsiprenumeravusiems skiria burtų kelių

50 DOVANŲ

tarp kurių yra

TELEVIZIJOS APARATAS

ir daug kitų vertingų dovanų

Kiekvienas užsisakęs VIENYBĘ, už kiekvieną sumokėtą dolerį gauna 1 tašką. Tokiu būdu metinis VIENYBĖS prenumeratorius gauna 4 taškus dovanų laimėjime. Atsiuntęs dar vieną prenumeratą, jis turi dvigubai daugiau progos laimėti dovaną, nes už kiekvieną prenumeratą jam pridedamas taškų skaičius.

VIENYBĖS platintojui, surinkusiam daugiausiai taškų, skiria ypatingą dovaną:

Vienos savaitės atostogas gražiausioje lietuviškoje vasarvietėje

Visą vajaus laikotarpį VIENYBĖJE bus skelbiami kiek kuris platintojas yra surinkęs prenumeratų, kuris jų stovi pirmoje vietoje.

Visi tie platintojai, kurie surinks nemažiau penkių metinių prenumeratų, gaus dovanų įdomią lietuvišką knygą.

Tikimės, kad visi padėsite mums surasti naujų skaitytojų VIENYBEI, idant ji galėtų lankyti kiekvieną lietuvišką šeimą.

VIENYBĖ YRA JŪSŲ LAIKRAŠTIS

Nuo Naujų Metų VIENYBĖJE bus įvesti nauji skyriai, praplėsti esamieji, padidintas bendradarbių ir korespondentų skaičius. Be to, skaitytojams ruošiamas malonus siurprizas..

Tad neatidėliokite ir dar šiandien užsiprenumeruokite VIENYBĘ pasinaudodami šiuo kuponu.

_____ iškirpti _____

VIENYBĖ
412 Bedford Ave.,
Brooklyn 11, N. Y.

Siunčių ..... dolerius už ..... prenumeratas.

Prašau VIENYBĘ siuntinėti 1952 metais šiuo adresu:

1. Vardas ir pavardė .....
Adresas .....

2. Vardas ir pavardė .....
Adresas .....

3. Vardas ir pavardė .....
Adresas .....

4. Vardas ir pavardė .....
Adresas .....

5. Vardas ir pavardė .....
Adresas .....

Siuntėjo vardas ir pavardė .....
Adresas .....

VIENYBĖ

An American Weekly in the Lithuanian language

Established in 1886 by J. J. Paukštis

JUOZAS TYSLIAVA, Editor and Publisher

Editorial and Business Office:

412 Bedford Ave., Brooklyn 11, N. Y. Phone EVergreen 4-0862

Subscription Rates: USA and possessions $4.00 per year, Canada $4.50, Elsewhere $5.50. Advertising rates on application.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. under the Act of March 3, 1879.

SOVIETAI TEBETĘSIA TAIKOS SABOTAŽĄ

Ne taip seniai prezidentas Trumanas vienoj savo kalbų pareiškė, kad laisvasis pasaulis turi pasitikėti tik savo jėga, jei nori priversti Kremlių keisti vedamą politiką.

Dabar paaiškėjo, kad Washingtonas per savo ambasadorių Maskvoje bandė Sovietų Sąjungą gražinti į taikos kelią.

Admirolas Kirk, gavęs instrukcijas iš prezidento Trumano, norėjo pasimatyti su Stalinu. Bet šis pasimatymas jam buvo atsakytas.

Jį priėmė tik Stalino ministras Vyšinskis.

Apie ką jiedu kalbėjo? Visu pirma apie paliaubas Korėjoje.

Šio pasikalbėjimo smulkmenas spausdiname kitoj vietoj, bet keliais trumpais žodžiais galime suglausti Kirk pareiškimą:

— Kaesongo derybos yra per daug ilgai vilkinamos. Iš kinų ir korėjiečių pusės iškeliami dalykai, kurie niek bendro neturi su kariškom paliaubom, kurias mes trokštame. Mes prašome Sovietų Sąjungos greit reaguoti, kad būtų baigta su šiuo dalyku. Be taikos grąžinimo Korėjoje, mes negalime tikėtis pagerinti santykius tarp Amerikos ir Sovietų Sąjungos.

Bet tarp tų žodžių buvo dar pasakyta:

— Jums, rusams, tereikėtų pakelti tik pirščiuką, kad būtų užbaigta su šiuo konfliktu. Tad ko laukiate?

Ir ką į tai atsakė sovietai? Jie atsakė nauju propagandiniu manevru.

Jei Kaesongo derybos vilkinamos, sako sovietai, tai kaltė esanti tik Jungtinių Tautų.

Šitą giesmę mes pažįstame. Vakarų komunistai jau seniai ją gieda.

Ir būtų pavojinga tikėti Vyšinskio tvirtinimams, kad sovietų Sąjunga pasiruošusi diskutuoti dėl taikos su Amerika.

Bandymas tiesioginiai derėtis su Sovietų Sąjunga nepavyko. Ar Kremlius nori, kad būtų sušaukta tarptautinė konferencija? Bet neužmirškime keturių susitikimą Paryžiuje ir San Francisco konferenciją, kodėl tada jie nesiderėjo?

Tiesioginėse derybose, ar tarptautinėse konferencijose Kremlius visad priešinosi bet kokiam susitarimui kuris leistų grąžinti tarptautinę padėtį į taikias vėžes. Vakariečiai nebegali turėti jokių iliuzijų derėtis su sovietais ir neturi tikėtis tai jų "taikos" propagandai, kurią jie skleidžia iš anapus "geležinės uždangos".

Koks lieka sprendimas?

Tėra vienas: laisvos tautos turi tolĮau ginkluotis ir jungtis, kad galėtų pasipriešinti sovietiškam imperializmui, kuris tik tada laimi, kada prieš save sutinka betvarkę ir silpnumą.

Ir su tuo visi turi sutikti, kad Sovietų Rusiją galima bus priversti atsisakyti nuo savo dominavimo sapnų ir gerbti pasirašytus susitarimus, tik tada, kada vakarai bus užtenkamai stiprūs, kad jėga galės priversti pildyti sutartis.

Baigta su Egipto konfliktu

Nežiūrint visų aliarmuojančių pranešimų, padėtis Egipte aprimo. Visur anglai tvirtai laikosi ir jų sargybinis tvirtai budi.

Ir iš šito Egipto konflikto Europos kraštai, nežiūrint viso pavojaus, išeina su sustiprintu prestižu. Ši pamoka visiems turėtų būti įsidėmėtina.

Kairo vyriausybė tikėjosi, kad anglai pasitrauks kaip tai padarė Irane. Bet jei anglai būtų nusileidę, arabų nacionalizmas būtų pradėjęs stiprėti visoj Afrikoj ir tada įvykiai būtų visai kitaip išsivystę.

Šį kartą anglai nutarė nenusileisti. Suezas jiems buvo per daug jautri vieta ir ją buvo pasiruošę ginti iki paskutiniųjų.

Ir štai šis griežtumas neleido gaisrui įsiliepsnoti Artimuose Rytuose, kuriuo būtų pasinaudoje tik sovietai.

Mao Tse Tungo sąlygos

Po ilgos tylos prabilo Pekino raudonasis diktatorius Mao Tse Tungas, pareikšdamas, kad Kinija su paliaubom Korėjoje sutiks tik tada, kada demarkacijos linija bus palikta ant 38 paralėlės.

Kaip žinome, Jungtinės Tautos visą laiką reikalavo, jog demarkacijos linija būtų dabartinė fronto pozicija.

—Kinija, — sako Mao Tse Tungas, — yra pasiruošusi taikintis, bet tik teisingais pagrindais. Ir tol, kol sąjungininkai nepriims mūsų sąlygų, komunistai turės dėti visas jėgas tęsti kovą su anglų — amerikiečių imperialistais.

Šitie jo žodžiai, gal būt, panaikins paskutinę iliuziją, tiems, kurie laikėsi Acheson-Marshallo politikos. Toliau tęsti šią politiką būtų didžiausia klaida.

Tuo metu kada buvo džiaugiamasi atsinaujinusiom derybom, Mao žodžiai parodo, kad nėra ko derėtis. Komunistai niekad nepadarė jokių nusileidimų. Priešingai, visi nusileidimai buvo padaryti iš vakariečių pusės. Gen. Ridgway sutiko su komunistų siūloma derybų vieta, jis sutiko net praplėsti neutralią zoną... Ir iš Musan, kuris buvo UN rankose, buvo atitraukta visa UN kariuomenė, nežiūrint, kad tas yra labai svarbi strateginė vieta.

Šitoks Mao pareiškimas parodo, kad raudonieji, Korėjoje sustiprinę savo pozicijas, dabar visai nebemano derėtis. Kada pavasarį jiems buvo sunku, Malikas atskubėjo į pagalbą su pasiūlymu derėtis, stengdamasis išgelbėti Sovietų Sąjungos ir Kinijos prestižą. Nežiūrint, kaip buvo negudrus Kremliaus manevras, vakariečiai davėsi ant šios meškerės pagaunami. Laike tų užsitęsusių mėnesių, raudonieji įsistiprino ir dabar Mao aiškiai pasako vakariečiams, kad jie nieko neturi laukti iš tų derybų.

Na, ir paleido bumerangą...

Ar mūsų pažangieji jau virto reakcionieriais? — Pabėgėliai negali save vadinti rezistentais, jie yra — tik sušlapusios vištos. — Tai kas pagaliau vadovauja Lietuvos išlaisvinimui: kovingi vyrai, ar vištos?...

Rašo BRONYS RAILA

Kas dar negirdėjote apie bumerangą? Tai lenktas medinis įrankis, kuris, gabios rankos paleistas, suduoda, kam reikėjo, ir vėl pats sugrįžta pas metiką. Bet jei sviedžia perdaug jau gabi ranka, tai bumerangas grįždamas pačiam metikui skaudžiai užduoda per kaktą.

Taip, man rodos, yra atsitikę su Naujienose paskelbtais iš Anglijos straipsniais apie Lietuvių Rezistentų "nuogų faktų šviesoje." Redakcija yra įdėjusi—juos be pastabų, pati anksčiau tą rezistencinę organizaciją rūsčiai pasmerkusi, tai Anglijos bendradarbių nuo monės yra socialistų dienraščio nuomonės (239, 240 nr.).

Anot laikraščio, ką Santarvės pirmininkas LRS skyrių susirinkimuose Anglijoje yra prikalbėjęs, viskas esą fantazijos ir absurdai. Santarvė teturinti vieną tikslą — ko greičiau sugriauti VLIKą. Šalia to, korespondentai praneša, kad LRS pirmininkas smerkęs VLIKą, kam šis ligšiol pilnateisių nariu nėra įsileidęs Mažosios Lietuvos atstovo, ir tokį reikalavimą pripažįsta pagristu.

Mes daugelis jį irgi pripažįstame pagristu. Ir stebimės tų korespondentų logika: — jei Santarvė nori matyti Maž. Lietuvos atstovą VLIKe, tai be abejo dėl to, kad ji norėtų ir pati VLIKą matyti daugiau sustiprintą. Tad argi ji siektų "griauti VLIKą" ir tuo pačiu ją stiprinti? Ar Maž. Lietuvos atstovo įvedimas į VLIKą reikš tų jo sugriovimą? Fantazijos ir absurdai greičiau yra Naujienų demagogijoje, o ne jų paskelbtųjų apie LRS nuogų melų šviesoje.

"NAUJIENOS" BIJO NAUJIENŲ

Pasisakydamos prieš "avantiūristus," Naujienos rašo:

Atrodo, kad mes visi politiniai pabėgėliai vakarų pasaulyje esame vienodi ir vieningai vedame Lietuvos laisvinimo kovą. Tačiau, dėja, taip nėra. Atsiranda šimtadvidešimtiniai "patriotai," kurie prie jokių politinių susigrupavimų negali pritapti ir stengiasi ką nors sukurti ir **tuo pačiu ardyti vieningumą...**

Samprotavimas be galo įdomus. Kai tokias mintis kiek anksčiau skaitėme konservatyviniame Drauge ar Tėviškės Žiburiuose, buvo galima supras ti jų pobūdį. Bet buvo keista išvysti, kai tokioms idėjoms ėmė talkininkauti socialistų laikraštis.

Lietuviai socialistai jau per 50 metų yra skelbę, kad reikia kovoti prieš seną ir ieškoti naujo bei geresnio. Reikia pašalinti darbo žmonėms žalingą kapitalizmą, aklą nacionalizmą, klerikalizmą, kovoti prieš reakciją, ieškoti naujų, geresnių, teisingesnių kelių į ateitį. O ieškant naujo, reikia griauti "seną pasaulį." Reikia nepasiduoti apgaulei, kai vienybės, patriotizmo vardan senovės gynėjai nori ant savo pavadžio vedžioti naujovių ieškotojus.

O dabar skaitome, kad iš principo nepasitenkinimas esa ma padėtimi, negalėjimas "pri tapti" prie užsikonservavusių susigrupavimų, stengimasis ką nors nauja sukurti —**tuo pačiu jau yra lietuvių vieningumo ardymas!** Įdomūs laikai atėjo...

Iš savo pusės nuoširdžiausiai manyčiau, kad viena laimė, jei lietuvių tremtinių tarpe dar yra žmonių, kurie nėra vaikiškai ar seneliškai pasitenkinę tuo, kas yra, bet kurie dar siekia ko nors naujo, geresnio, kurie mano, kad kasdien reikia naujos pažangos, reikia pataisymų, papildymų, pastiprinimų, reikia daugybės naudingų reformų. Jų tarpe— net ir Mažosios Lietuvos atstovo įvedimo į VLIKą, darnesnio bendradarbiavimo tarp visų pagrindinių Lietuvos laisvinimo pajėgų, realesnio supratimo lietuvių tautos Tėvynėje vedamos kovos bei teisių, Lietuvos partizanų veiklos pa-rėmimo ne vien gražiais žodžiais...

ŠLAPIŲ VIŠTŲ TEORIJA

Tai, ką anksčiau kalbėjome, yra tik bumerangiukas. Didelis ir jau visai skaudžiai per nuosavą kaktą užvažiuo,antis bumerangas išlenda iš sekančios to paties Naujienų straips nio vietos.

Norėdamos "iš esmės" suniekinti Lietuvių Rezistencinę Santarvę, Naujienos rašo:

"Ponai "rezistentai," rezistentais tegali vadintis tik dabartiniai Lietuvos partizanai. Jei tikrais vadais ir rezistentais norėjote tapti, reikėjo likti Lietuvoje ir ten vesti, organizuoti partizaninę veiklą prieš krašto kraugerius bolševikus. Dabar jūs nesate nei vadai, nei rezistentai, bet paprastos sušlapusios vištos".

Pekliškai taiklus ir išmintingas posakis! Pekliškai gabios rankos paleistas akmuo. stačiai per gabaus bumerangisto, nes ne tik priešą į šipulius sudaužo, bet ir savo paties kaktą, bumerangui atgal sugrįžus, perskrodžia...

Taigi, jau tikrai nebe pirmi metai lietuvių tarpe vis yra tokių, kurie "nepritampa" prie bendros giesmės, "vieningumą skaldo" ir "ko nors naujo" ieško. O dėl ko? O gi tik dėl to, kad jie, naujieniškus terminus naudojant, maždaug taip ir sako: —

Pasitraukę iš kovos lauko, nesiskelbkime patys save esant didvyriais. Visa, ką iš vakarų fronto užuovėjos galime padaryti, tai tik kuo daugiau Tėvynės kovotojams padėti, jų pastangoms patarnauti. Nereikalaukime pergreit ir didelių valdžių, didelių teisininkų, būdami tik išblaškyta tautos saujelė. Dar nekalbėkime tautos vardu ir neuzurpuokime jos tikrųjų teisių. Nekaitaliokime pagal dienos ūpą valstybės konstituciją. Be Tėvynėje likusios tautos "dalies" valios "galutinai" nenustatinėkime būsimos Lietuvos santvar kos. Nereikalaukime, kad mūsų pačių užsidėtai "valdžios ke purei" jau dabar besąlygiškai paklustų Lietuvos Respublikos teisėtieji atstovai užsieniuose, savo užsipuldinėjimais nežėminkime jų vardo, ir darbo, o greičiau teikime jiems didesnę paramą. Žemažiūriškai neapšaukime "vienybės ardytojais" ir "laisvinimo darbo kenkėjais" tų, kurie mano, kad "sušlapusios vištos" iš tikrųjų neturi teisės valdžios reikalauti, nes pasišalino iš svarbiausio tautinės kovos lauko. Vietoj to, — visi, ir vieni ir kiti, kiek ir kuo galime, padėkime tikriesiems kovotojams, besąlygiškai jiems talkininkaukime, užsieniuose ginkime mūsų lais vės bylą, visi subordinuokimes, pakluskime ir dirbkime vyriausiam bosui — LIETUVAI...

Tai būtų savo rūšies "programą". Ir būtų liūdnai keista, jei tokia programa kam nors reiškia užsimojimą sukur ti ką labai nauja. Dar būtų keisčiau ir liūdniau, jei apie tokią programą patriotai lietu viai pasakytų, kad ji... "nebepritampa" prie jokių tremtyje esamų mūsų kitų politinių susigrupavimų!... Tai kokiu keliu jau eina tie kiti susigrupavimai, pirmoj vietoj įskaitant susigrupavusius apie socialistines Naujienas?

ATLEISK, VIEŠPATIE

Galima kritikuoti VLIKą, Lozoraitį, diplomatus ir visus kitus "avantiūristus." Bet visgi pageidautina turėti kritikos saiką.

Yra faktas, kad VLIKo vadovybė ne kartą oficialiai ir kitais būdais skelbėsi, jog ji yra vyriausias Lietuvos rezistencijos vadovas, taigi, tik ji tegali vadovauti visiems rezistentams ir jų veiklai. Draugas ir Tėviškės Žiburiai nekartą pabrėžė, tą patį, pridėdami, kad tikrąjai mūsų rezistencijai vadovauja tik VLIKas ir ir kad visi rezistentai jau yra tobulai apjungti, žinoma, išskiriant "avantiūristus". Ir Naujienos daugelyje straipsnių labai griežtai tą patį tvirtino...

Taip kaip čia dabar? Tie, kurie neveda kovos Tėvynėje, o pabėgo į užsienius, yra ne vadai, ne rezistentai, o tik sušlapusios vištos. Taigi, juk ir tie kepurėti vadai yra pabėgėliai. Ne tik "diktatūrininkai" bei "fašistai," bet ir patys tikriausi demokratai yra pabėgėliai. Pabėgėlis iš Lietuvos yra buvęs ir toks karūnuotas demokratijos čempionas, kaip Grigaitis...

Bet pagal Naujienų teoriją, jie visi negali rezistencijai vadovauti, jie visi nėra jokie rezistentai, ir Krupavičius ir Kaminskas nėra rezistentai, nes nepasiliko ar negrįžo į Lietuvą pogrindžio kovai vadovauti. **Visi jie yra tik sušlapusios vištos! Pabėgėliai...**

Manyčiau, kad tokia neprausburniška Lietuvos laisvinimo veiksnių kritika yra jau persūdyta. Joks padorus lietuvis taip nepasakytų. Sušlapusioms vištoms ne tik būtų negalima "valdžios funkcijų" paskirti, bet mes niekad nei dėmesio nekreiptume į bet kokį tokios vištos kudakojimą. Šlapia višta kiaušinių nededą.

Geriau jau grįžčiau prie minties, pereitą kartą išdėstytos:— Visai kitos būtų galėjusios būti VLIKo pretenzijos, jei jis būtų likęs Lietuvoje. Ne taip blogai yra, kad jis ir užsienyje atsirado, tik dabar jo pretenzijos turėtų būti realistinės ir krikščioniškai kuklios.

O Naujienų sušlapusių vištų teoretikams atleisk, Viešpatie, nes jie tikrai nežino,o, kokius niekus ir kokius pavojingus argumentus nukalbėjo. Jei ir VLIKe yra tik sušlapusios vištos, tai jo nereikia nei griauti, toks vištininkas nei padėtų, nei kenktų Lietuvai. Viskas yra čia tik tuščia vieta, kur sušlapusios vištos karkia. Bet Naujienos vis delto siūlo VLIKą į negincintiną vadovybę. Šimts pypkių, kur tie jų Anglijos korespondentai "nulaisvins Lietuvą"!...

VLIK'O FRONTE NIEKO NAUJO

HERIKAS ŽEMELIS

Pagarsėję į VLIKo ir min. Lozoraičio vedami pasitarimai, pasireiškę gyvomis diskusijomis spaudoje ir išsaukę atgarsį visoje lietuviškoje visuomenėje, atrodo, jau perėjo į naują fazę.

Iš rimtų pastangų vykdyti suderintą Lietuvos laisvinimo akciją ir pasiekto susitarimo beliko tik popierių krūvos, nes VLIKas nusprendė susitarimo patvirtinimą atidėti neribotam laikui, vadinasi, tie, kurie visą laiką siekė dominavimo ir absoliutaus nesiskaitymo su kitų nuomonėmis, savo pasiekė — **susitarimas sutrukdytas ir bedradarbiavimas atmestas.**

Tai iš eilės naujas mūsų politinio nesubrendimo dokumentas, parodąs mūsų vadovaujamų asmenų atsakingumo stoką ir nedovanotiną žaidimą partinėmis ambicijomis tuo metu, kada iš visų lietuvių reikalaujama aukos, pasišventimo, tikros vienybės ir ryžtingos kovos dėl krašto laisvės.

Ir šiuo "laimėjimu" gali pasigirti krikščioniškosios srovės atstovai VLIKe, kurie lyg viduramžių alchemikai, paskendę formalumuose ir būtų ir nebūtų procedūrinių kabliukų ieškojime, ir šį kartą sudavė smūgį VLIKo prestižui. Net nesmagu minėti tos garbingos srovės vardą, konstantuojant tokius liūdnus faktus...

***

Tam susitarimui sutrukdyti buvo griebtasi įvairių priemonių, pradedant ALTo pareigūnų telegramomis ir baigiant kuntaplišKais visuomenės klaidinimais rimtuose Draugo vedamųjų išvedžiojimuose. Atrodo, lyg gyventume pereitame šimtmetyje ir skaitytojus galima mulkinti, kaip išmanai: parašyti, kad saulė sukasi apie žemę — jis patikės, parašysi, kad žemė sukasi apie saulę — jis taip pat patikės.

Štai keletas budingų Draugo išvadų (Nr. 235): jei patvirtins susitarimą, bus sumažintas VLIKo autoritetas, min. Lozoraičio įsijungimas į VLIKą sustiprintų diplomatų poziciją, susitarus VLIKas nustotų buvęs VLIKu, patvirtinus Reutlingeno susitarimus reikėtų atsisakyti nuo Baden Badeno susitarimų ir t. t. Betrūktų tik pasakyti, jei nepagerbiai išTarsi VLIKo vardą — gali susilaukti nemalonių... Juokinga, bet kas, gerbiamieji, priveda prie to humoro?

Aš nekaip negaliu įsivaizduoti VLIKo autoriteto kritimą, pasirašius minėtą susitarimą? Kad jo autoritetas kristų atmetus susitarimą — būtų visai logiška išvada. Arba vėl. Susitarus, lyg pagal tą poetą, VLIKas išnyktų, kaip dūmas blaškomas vėjo... Ir t. t.

Tas tiesa, kad VLIKo autoriteto pakėlimui visi privalome susirūpinti, bet tik ne priemonėmis. Visuomenėje girdisi balsų ir toje pačioje spaudoje tuo klausimu daug rašoma, bet kas iš tų balsų ir rašymo, jei tie, nuo kurių priklauso VLIKo autoriteto pakėlimas— nenori apie tai girdėti.

Labai gaila, kad ir šį kartą esame priversti linksniuoti VLIKo vardą, nes žinome, jog tie tiesūs žodžiai negali būti taikomi visoms VLIKe atstovaujamoms grupėms, todėl, man, atrodo, jau **pribrendo laikas užbaigti tą "geležinės uždangos" tarp visuomenės ir VLIKo laikotarpį ir aiškiau pasiduoti visuomenės kontrolei.** Gal čia ir reikėtų ieškoti tokio totalinio nusipolitikavimo priežasčių....

***

Labai savotišką rolę čia suvaidino ALTo pirmininkas ir sekretorius. Jie "gelbėdami" VLIKo autoritetą, paskubėjo išsiųsti telegramą, kuriai primest privatų charakterį ir prie geriausių norų neįmanoma.

Toje telegramoje budingi du momentai: ALTas pasišovė "spręsti būsimos Lietuvos santvarkos" klausimus ir graso lėšų nutraukimu VLIKui tuo atveju, jei bus patvirtintas susitarimas. Prašom įsidėmėti — mes Amerikoje nustatysime būsimos Lietuvos santvarką ir turime labai svarų argumentą — doleri, kuris, beje, suaukotas visos Amerikos lietuvių visuomenės ir esu šventai įsitikinęs — tik ne tokiam tikslui, kuri skelbia garbingos organizacijos vadovai.

Kaip po tokių, švelniai tariant, išsišokimų privalo jaustis tas nuoširdus aukotojas, kai jis mato, jog jo aukomis pradedama disponuoti ne pagal organizacijos pobūdį ir interesus, o pagal savus ir be to labai žalingus partinius iškaičiavimus. Teatsako į ši klausimą patys telegramos autoriai, tačiau turime čia pat pabrėžti, jog ALTo vadovaujantieji asmenys tuo savo neapgalvotu žingsniu pastatė į labai nepatogią padėtį ir vietos ALT skyrius ir pačią Amerikos lietuvių visuomenę, kuriai pirmoj eilėj rūpi vieninga kova dėl Lietuvos laisvės, o ne kova dėl būsimos Lietuvos santvarkos.

***

Taigi, VLIKo fronte nieko naujo. Jis vėl bus apgaubtas tyla, slaptumu ir lyg koks atsiskyrėlis kalnuose ir toliau veiks, bars visuomenę už abejingumą Lietuvos vadavimo reikalais, keiks nenuoramas, keliančius balsą prieš nenormalumus ir taip daina be galo...

Visi jaučiame, kad pirkioje yra labai daug dūmų ir smalkių, bet kas išdrįs atidaryti langą įsileisti gryno oro. Ar yra kokia nors išeitis? Ar ilgai taip tęsis? Teduoda atsakymus į tuos klausimus kiti, mes gi šiandien konstatuojame, jog VLIKo fronte nieko naujo...

"NEGALINTIEMS EMIGRUOTI TREMTINIAMS DUOKIME DUONOS IR PASTOGĘ!"

Šių metų spalio 13 d. BALF Centro raštinėje, Brooklyn, N. Y. įvyko Bendrojo Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo Direktorių Tarybos visuotinas susirinkimas, kuriame dalyvavo 14 direktorių: kan. prof. J. Končius, J. Boley, Alena Devenienė, Bronė Spudienė, Nora M. Gugienė, A. S. Trečiokas, Stephen Bredes, Jr., S. Gegužis, Juozas Ginkus, Marija Kasevičienė, J. B. Laučka, M. Michelsonienė ir Matas Zujus.

Susirinkime iš duotos apyskaitos už devynių mėnesių veiklos paaiškėjo, kad per tą laikotarpį organizacijai įplaukė $25,522.46 grynais pinigais ir $47,100.25 įvairiomis gėrybėmis, išviso: $72,622.71. Per tą patį laiką tiesioginei šalpai lietuviams: Anglijoje, Vokietijoje, Austrijoje, Prancūzijoje, Švedijoj ir Lenkijoj išmokėta $63,780.34.

Per tą laiką gėrybių išviso gauta $47,100.25 vertės, iš kurių $35,708.40 gauta iš Amerikos lietuvių, o $11,391.85 gauti maistu iš CARE ir Jungtinių Amerikos Valstybių maisto at sargų perteklių.

TREMTINIŲ ĮKURDINIMAS

Imigracijos ir įkurdinimo darbas šiemet buvo ypatingai intensyvus, nes reikėjo per palyginti trumpą laiką, parūpinti kuodaugiausia garantijų likusiems Vokietijoje lietuviams. Tą darbą BALF atliko sėkmingai, nes visi galintieji emigruoti iš Vokietijos — aprūpinti garantijomis, o šalia to, likusiems parūpintos nevardinės garantijos, pagal kurias atvyksta visi kurie Amerikoje neturi nei giminių, nei pažįstamų ir kuriems darbus ir butus Amerikoje parūpina B. ALF. Pažymėtina, kad pagal tokias grantijas atvykę lietuviai visi įkurdinti be jokių ypatingų kliūčių, kai tuo tarpu kitos organizacijos New Yorke, Bostone ir New Orleans viešbučiuose laiko šimtus tokių žmonių.

Esantiems Vokietijoje vizos bus išduodamos iki šių metų gruodžio 31 d., bet jų gabenimas į Ameriką užsitęs dar 3—4 mėnesius.

Nors didysis imigracijos ir įkurdinimo darbymetis praėjo, bet BALF ir toliau garantijomis aprūpina repatriantus ir kitose valstybėse gyvenančius lietuvius. Nors atvažiuojančių lietuvių skaičius laipsniškai mažėja, tačiau imigracijos dar bas darosi painesnis ir sunkesnis nes didžiuma dėl įvairių priežasčių užkliuvę, jų bylų išaiškinimas ir sutvarkymas komplikuotas ir dažnai labai sunkiai išviso išaiškinimos. Spalio mėn. pradžioje DP Komisijos atstovai: Komisijonierius Edward O'Connor ir patarėjas Mr. McTigue išvyko į Vokietiją tokias bylas išaiškinti ir padaryti sprendimus. Išvykstant jiems buvo įteiktas ir užkliuvusiųjų lietuvių bylų sąrašas.

Priimdama visa tai dėmesin BALF Direktorių Taryba nutarė toliau tęsti imigracijos ir įkurdinimo darbą iki jis bus galutinai baigtas.

VOKIETIJOJ PASILIKS 5,000 ASMENŲ

Iš eilės peržiūrėti pranešimai apie negalinčius niekur emigruoti ir pasiliekančius Vokietijoje ir kitose Europos valstybėse lietuvius. Paaiškėjo, kad likvidavus IRO, tokių lietuvių padėtis Vokietijoje bus tiesiog tragiška. Pasiliekančių

(Nukelta į 6 psl.)

S. Lozoraitis tarėsi su prancūzais ir vokiečiais

Lietuvos Diplomatijos ŠefasMinisteris Stasys Lozoraitis savo kelionės Vokietijoje metu susitikęs įvairiose vietose su lietuviais, buvo nuvykęs į Bonną ir lankėsi Vokietijos užsienio reikalų ministerijoje.

Jis padarė vizitą ministerijos protokolo šefui ir buvo priimtas politikos departamento direktoriaus, vicedirektoriaus bei atatinkamų referentų, su kuriais kalbėjo Lietuvos reikalais.

Ministeris Stasys Lozoraitis turėjo taip pat pasitarimą su Prancūzijos Aukštuoju Komisaru Vokietijoje ambasadoriu Andre Francois-Poncet jo būstinėje Bonnoje ir prancūzų parlamento nariu generolu Raymond Schmittlein.

Vakar ir rytoj

VYT. GEDGAUDAS

Pasauliui gresia badas. Tik šį kartą ne duonos, o labiau gyvybingesnio dalyko, kuris atskiria žmogų nuo gyvulio, kuris leidžia mokytis, informuotis, skleisti idėjas, vienu žodžiu, skaityti.

Šis gyvybinis dalykas tai popierius, kurio trukumas rimtai grasina laikraščiams ir knygoms.

**
*

Apie popieriaus krizę jau seniai kalbama, bet ji tik dabar pradeda paliesti visu smarkumu ne tik specialistus, bet taip pat ir visus tuos, kurie nori šviestis.

Jungtinių Tautų kultūriniams reikalams UNESCO organizavimas buvo susirinkęs aptarti šį svarbų reikalą, rasti būdą, kaip pašalinti popieriaus krizę. Buvo vienbalsiai priimtas nutarimas, susilaikant tik Sovietų Sąjungos, Lenkijos ir Čekoslovakijos atstovams, kad būtų padarytas visame pasaulyje lygus popieriaus paskirstymas.

**
*

UNESCO pataria mažiau var toti popieriaus. Tik tiek, kiek reikia palaikyti laikraščio gyvybę.

Kai kurie atstovai darė priekaištus Amerikai, kad ji visai netaupiai naudojanti popierių. Turėdama tik 6% viso pasaulio gyventojų, Amerika sunaudoja 60 nuošimčių viso pasaulio popierio produkcijos Tuo tarpu visi Indijos laikraščiai (o Indija tris kartus už JAV didesnė, per metus sunaudoja tik tiek, kiek Amerikos laikraščiai per vieną dieną.

Didėjant tokiai krizei, kada dėl popieriaus trukumo kai kuriuose kraštuose laikraščiai turėjo net sustoti, Danijos atstovas pasakė: "Artinasi diena, kada danas darbininkas ir valdininkas nebegalės ryte nusipirkti savo laikraščio.

**
*

Bet popieriaus paskirstymo įvedimas, reikštų tam tikrą cenzūrą. Vieni, laikraščiai jo gautų daugiau, kiti mažiau, o treti, negalėdami ir "juodoj rinkoj" apsipirkti, turėtų visai užsidaryti. Jei toks suvaržymas būtų įvestas Amerikoje, tai aišku, pirmoj eilėj nukentėtų ne toks N. Y. Times, kuris išeina virš 100 puslapių didumo ir kuriuose skaitomos medžiagos tebūna tik keletas puslapių, bet kitataučių laikraščiai leidžiami kultūriniams reikalams skleisti.

Vienas kitataučių laikraštis, dėl popierio stokos, vos nesustojo ėjęs Tik gavę iš vienur kitur po truputį popieriaus, galėjo toliau vėl išeiti. Tas gresia ir visiems kitiems laikraščiams, kurie neturi pasidarę popieriaus rezervų.

Kad skaitytojas reguliariai galėtų gauti laikraštį, kad jis nebūtų mažesnis, leidėjams tenka kartais ieškoti to popierio visai ne pas popieriaus pardavėjus ir, aišku, kad šie stengiasi pasipelnyti, susidariusia sunkia padėtimi.

**
*

Kaikurie skaitytojai suprato su kokiais sunkumais yra susidūrę lietuviškų laikraščių leidėjai, kurie neturi didelių fondų pasidaryti popieriaus atsargai, neturi užnugary stambių firmų, kurios savo kapitalais galėtų paremti, negauna iš niekur jokių subsidijų, tad siųsdami prenumeratą pridedą po vieną kitą doleri popieriaus fondui.

Tokiems žmonėms mes galime išreikšti nuoširdžiausią ačiū.

**
*

Praeitame numery trumpai rašėme, jog Maskva apkaltino Norvegiją ruošiantis karui prieš milžinišką Sovietų Sąjungą. Ar tas galėjo ką nors įtikinti?

Jei pasaulyje dar yra užsilikusi valstybė, kuri nebeturi jokių kariškų priemonių kam nors grasinti, tai toji valstybė bus kaip tik karaliaus Haakono VII karalystė. Vargu ar šiandien ji galėtų sumobilizuoti 27,000 vyrų. Ir štai prieš tokį "baisų priešą" dreba Stalino Rusija!

Aišku, Vyšinskis pats netiki nei vienam savo notos žodžiui, kurį jis įteikė Oslo vyriausybei.

Kada jis daro priekaištus Norvegijai, jog ji savo uostus užleidusi Amerikai, tai jis ciniškai meluoja. Jis gerai žino, kad iki šiam laikui Oslo vyriausybė nesutiko, kad Norvegijos teritorijoje būtų išsodintas bent vienas batalijonas Atlanto armijos kareivių. Jis gerai žino, kad Spitzbergene nėra nei vieno vakariečio kareivio, bet priešingai ten yra pilna sovietų parašiūtistų, prisidengusių anglių kasėjais.

**
*

Ko siekia Vyšinskis su savo ultimatumu? Greičiausiai, jis nori pagrasinti vakarų valstybėms, kurios palinkusios į Washingtoną. Šis ultimatumas seka kitą, kuris buvo prieš porą savaičių įteiktas Romai ir rytoj, gal būt, susilauks Ankara.

Tarp visų priklausančių Atlanto paktui valstybių Norvegija yra vienintelė, ji pasilieka vienintele kol bus priimta Turkija, kuri turi bendrą sieną su Sovietų Sąjunga, tad tokia nota galėjo norvegus išgąsdinti.

Kaip generolas Dahl, kuris turi tik vieną brigadą, galės apginti tolimąją šiaurę nuo so vietų agresijos. Sovietai Norvegiją galės užgrobti daug greičiau, negu tas buvo pasisekę Hitleriui padaryti.

— Tad kodėl būti užsispyrusiems ir dar priešintis, — sako Vyšinskis. — Pasiduokite iš karto.

Bet Norvegija nemano dezertuoti iš vakarų bloko. Šis gasdinimo smūgis nepasisekė savo tikslo.

Priešingai tas paveikė vakariečius dar labiau jungtis, ir norvegai su danais nutarė, kad Turkija ir Graikiją kuo greičiau būtų priimta į Atlanto bloką.

SUEZO KANALAS NEBUS PAVESTAS EGIPTUI

Kaip įsimylėjęs karalius ir du ambicingi ministrai sukėlė krizę — Suezo kanalą negalima pa vesti saugoti silpnai Egipto armijai, kuri galėtų pereiti į priešo pusę

Jau savaitė laiko, kai Kairas siunta visoj beprotybėje. Bet ir normaliu laiku Kairas niekad nepažinojo ramybę. Tačiau, dabar triukšmas nuo gatvių keliasi beveik iki debesų.

Kada egiptiečių laikraščiai patarinėja ir net įsakinėja vyriausybei nutraukti visus telegrafo ir telefono laidus su kanalo zona, kur stovi anglų kariuomenė, svarbesnieji asmenys džiaugiasi, manydami, jog bus nusikratyta anglais.

Liaudies kvartaluose oratoriai kalba beveik ant kiekvieno kampo, agituodami minias prieš europiečius ir visur matosi agresingi veidai ir iškeltos tautinės vėliavos, lyg būtų laukiama sugrįžtant iš fronto pergalės armijos.

Ar Egiptas turėjo kada tokią pergalės armiją? Nuo senų laikų, kaip Egiptas yra jis tokios dar niekad nematė.

Šitas dalykas turėtų numalšinti liaudį ir dabartinę vyriausybę. Bet nieko panašaus. Jie eina visai kitu keliu.

PRIEŽASTYS KURIOS PASTŪMĖJO KARALIŲ FARUKĄ IMTIS PROVOKACIJOS

Tačiau tokie žmonės, kaip karalius Farukas ir Nahas paša nėra kvailiai. Jie gerai žino, kad nereikią pertemti stygas ir anglai nekapituliuos Egipte, kaip padarė Irane, kad Amerika, nežiūrint, kaip būtų skirtingos nuomonės su anglais dėl arabų pasaulio, neleis anglus išmesti iš Suezo kanalo zonos.

Karalius ir jo ministeris pirmininkas jei panorėtų, lengvai galėtų sukliūdyti krizei plėtotis, kuri galėtų duoti baisesnių rezultatų. Nežiūrint, kad Egiptas konstituciniai yra parlametarinė monarchija su dviem parlamento rūmais, vyriausybės pirmininkas, o dar labiau karalius, turi visišką kontrolę visuose užsienio politikos klausimuose. Bet vietoj, kad stabdžius minios reikalavi mus, jie patys stumia nacionalistų ekstremistų vežimą. Kodėl? Dėl grynai asmeniškų priežasčių.

Tai karalius Farukas pirmas pradėjo kampaniją prieš anglus, dėl sutarties nutraukimo. Bet šito žingsnio jis ėmėsi ne iš politiško įsitikinimo, bet grynai dėl šeimyniškų reikalų.

Tai buvo tas momentas, kada jis nutarė susituokti su Nariman Sadek. Tačiau, slaptoji organizacija "Musulmonų brolybė" tam pasipriešino, apkaltindama karalių, kad jis elgiasi nemorališkai. Šita organizacija pradėjo grasinti karaliaus sužiedotinei, jog Farukas ją išsiuntė į Italiją, laukdamas, kol tautos pyktis prieš ja nurims. Bet tai nebuvo tinkamas sprendimas. Farukas norėjo, kad "Musulmonų brolybė" atšauktų savo veto dėl jo jungtuvių, bet kaip ši organizacija yra nacionalistinė ir xenophobiška, Farukas rado išeitį: jis staiga pradėjo rodytis dideliu šalininku kovoje prieš vakariečius. Nuo to momento jis pasidarė Artimuose Rytuose arabų reikalų gynėju, gal būt, nepagalvodamas kokį pavojų sukelia.

Bet už šią kainą jis galėjo parsikviesti atgal iš Italijos savo mylimą ir su ja apsivesti.

SALA EL DIN PRIEŠ NAHAS PAŠĄ

Greitai jis įsitikino, kiek pavojingas buvo jo manevras ir visa agitaciją prieš vakariečius.

Jis tyčia užtruko po vestuvinėje kelionėje ir kada sugrįžęs įsakė vyriausybės pirmininkui pasukti vestą politiką atgal ir bandyti kaip nors susitarti su vakariečiais, manė, kad Nahas paša palankiai tam pritars, nes jis iš pradžių buvo ispėjęs karalių, ar jis ne per toli einąs su savo manevru.

Bet vieną ko karalius nežino o, kad per jo nebuvimą Egipte nauji dalykai įvyko: į žaidimą staiga įsikišo užsienių reikalų ministras pilnas ambicijos Salah el Din.

Jo tikslas buvo aiškus, iškilti pačiam, nušalinant Nahas paša, kuriam jau yra sueję 73 metai amžiaus. Kad to pasiekus, jis įstojo į "Musulmonų brolybę" pasidarydamas jos ruporu ir vykdymo agentu. Tai jis arabų lygoje pasiūlė nutarimus kas link pašalinimo iš Afrikos Anglijos ir Prancūzijos. Jis padėjo "Musulmonų brolybei" iš slaptos veiklos pereiti į viešą gyvenimą ir per keletą mėnesių operacija taip gerai pavyko, jog "Musulmonų brolybė" šiandien grasina visai nuo kelio nušluoti wafdistus, kurie iki šiam laikui buvo valdančioji partija su vadu Naha paša.

Nahas paša suprato manevrą ir įsitikino, kad traukdamasis atgal tik sustiprintų Salah el Din šalininkus. Ir kaip visi seni politikieriai būna ambicingi, jis nutarė ir toliau tęsti pradėtąją politiką, įtikinęs karalių, jog per daug toli nueita ir nebėra kelio atgal. Nacionalistų judėjimo didėjimas po anglų pasitraukimo iš Abaden, buvo geriausias argumentas karaliui įtikinti.

Ir štai kaip įsimylėjęs karalius ir du ambicingi ministrai sukėlė pasaulyje didžiausią krizę, kurią pradžioje būtų galima buvę išvengti, bet dabar neįsivaizduojama, kas galės dar ištikti.

GINTI GYVYBINĮ KELIĄ

Tačiau, Kaire yra keturi žmonės kurie šaltai protauja ir yra nutarę viską daryti, kad būtų padaryta kuo mažiau nuostolių. Tai keturi ambasadoriai: Amerikos — Jefferson Caffery, Anglijos — Sir Ralph Stevenson, Prancūzijos — Couve de Murville ir Turkijos — Fauti Durjue.

Galima sakyti, kad taryba, kurią jie sudarė pirmąją krizės dieną, posėdžiauja be pertraukos.

Bet iki pereitos savaitės jie dar nebuvo vieningi. Prieš Anglijos ir Prancūzijos ambasadorius, kurie kovojo už visišką vakariečių poziciją išlaikymą Egipte, Amerikos ambasadorius nealiskiai pasisakydavo, stengdamasis pabrėžti, jog svarbiausias visų rūpestis yra įtraukti Egiptą į demokratinių valstybių tarpą ir tą pasiekti bus galima tik tada, jei Kairo vyriausybei bus padaryti iš anglų pusės tam tikri nusileidimai.

Buvo atsidurta prieš pavojų, koks įvyko Irane, kada anglai priversti daryti nuolaidas pasitraukė iš Abadan. Bet čia pati Egipto vyriausybė tam įvykti sukliudė. Atmesdami keturių pasiūlymą prisidėti prie Suezo kanalo gynimo, kuris buvo patiektas amerikiečių ir turkų iniciatyva, jie įtikino vakariečius, kokią klaidą jie darė su tokiu pasiūlymu.

Dabar keturi ambasadoriai yra vienos nuomonės. Jokia kaina nebus leista egiptiečiams išstumti anglus iš kanalo zonos ir jei Anglija pati nutars atitraukti kariuomenę, tai tas bus padaryta tik tada, kada Jungtinių Tautų armija apsiims saugoti kanalą. Ypač į šį nutarimą paveikė turkų pareiškimas, jog jie pasižada be jokių užpakalinių minčių kolaboruoti Artimųjų Rytų ginime su savo pusantro milijono kareiviais.

Vadinasi, šis rajonas, kurio saugumas laisvajam pasauliui yra gyvybinis, nebus jokiu momentu apleistas ir paliktas egiptiečių armijai, kuri yra nekiusni ir galėtų bet kuriuo momentu pereiti į priešo pusę, jei tik matys, kad tas jai duoda greitą naudą. Amerika tą su prato ir nieko stebėtino, jei ar timu laiku GIs atvyks prie Suezo padėti tommiams ginti šį kraštą.

TAMSIOS PERSPEKTYVOS

Tuo atžvilgiu nei karalius Farukas nei Nahas paša nei Salah el Din nedaro iliuzijų. Ar jie nutars vis vien veikti? Tas reiškia, ar egiptiečiai pradės karo veiksmus prieš anglus, kada šie sustiprino Sueze ir Sudane esančius garnizonus?

Dar tais metais, kada anglų pulkas traukėsi iš Kairo į Suezo kanalo rajoną, karalius Farukas paklausė vieno aukšto anglų karininko:

—Jei jums tektų grįžti, kiek laiko užimtų grįžimas iš Ismailos į Kairą?

— DVI VALANDOS

— O jei aš duočiau įsakymą savo kariuomenei priešintis?

— Tada, pustrečios valandos, sire.

Farukas, turbūt, neužmiršo šio pasikalbėjimo ir, nežiūrint kaip toli būtų nuėjęs su savo provokacija, jis nėra toks kvailas klausydamasis minios šauksmus "Tegyvuoja karalius Farukas! Šalin anglus," kad manytų, jog jei vieną dieną į Kairą įžengs pergalės armija, tai ji bus egiptiečių...

KENČIANTI KORĖJA

Jau antri metai liejasi krau jas Korėjos žemėj. Tūstančiais žūsta žmonės, naikinamas turtas, liejasi žmonių kraujas ir ašaros.

Jau keletą kartų mezgėsi pasitarimai dėl karo paliaubų tarp UNO ir raudonųjų, deja, raudonieji visi pasistengia tuos pasitarimus nutraukti. Atrodo, jog ir paskutinieji numatyti pasitarimai neduos jokių vaisių. O tada — belieka tik karas.

Korėjiečių tauta jau septintame amžiuje po Kristaus gimimo organizavo savo valstybę ir gynė jos nepriklausomybę. Deja, per visus praėjusius amžius Korėja neišvengė didesnio ar mažesnio priklausomumo nuo milžiniškosios Kinijos. Tais laikais jų priklausimas nuo Kinijos buvo daugiau ekonominis negu politinis, tačiau tas ypatingai ryškiai tęsėsi iki maždaug 1895 metų.

Keletą metų po to, Korėja buvo visiškai nepriklausoma valstybė. Tačiau, likimo buvo lemta, kad, pasibaigus Rusijos su Japonija karui, Korėja pasidarė japonų valdoma provincija.

Kai baigėsi antrasis pasaulinis karas 1945 m., korėjiečiai lengviau atsidūso: "Mes ir vėl būsime nepriklausomi". Deja, tas atodūsis buvo neilgas, kaip ir dar visai eilei valstybių Europoje. Vakarų "ištikimasis sąjunginininkas" Sovietų Rusija, kur tik įkėlė savo kojų karo metu, nebepanorėjo jos iš ten iškelti. Korėja buvo padalinta į dvi dalis: pietinę ir šiaurinę. Rubežius buvo 38-toji paralelė. Amerikiečiai, nors laikydami savo okupacinę kariuomenę Pietinėje Korėjoje, leido savarankiškiau veikti to krašto gyventojams, o sovietai — ruošė šiaurinės Korėjos gyventojus agresijai prieš pietiečius, kuri ir įvyko.

O dabar — kariaujama, tik niekas, žinoma, netiki, kad ten kovojama šiaurės korėjiečių su pietiečiais. Pietiečius remia tarptautinė kariuomenė, o šiauriečius — Sovietų Sąjunga ir raudonoji Kinija.

Korėjos klimatas, ūkinis charekteris ir natūraliniai turtai

Korėja randasi toje pačioje geografinėje plotmėj kaip pav., Eurcpoje pietinė Ispanijos dalis arba Sicilijos sala. O Amerikoj — ant tos pat paralėlės guli Virginija arba Carolina. Todėl Korėja priklauso daugiau karštesnio klimato sričiai. Tačiau, praleidę karštą ir kepinančią vasarą, korėjiečiai sulaukia ir kietos bei itin šaltos žiemos.

Nežiūrint to, Korėjos klimatas labai tinka ūkinių gėrybių auginimui. Tas kraštas todėl ir yra daugiau ūkinis. Jis kiek panašus į Indiją arba ir Kiniją. Daugelis korėjiečių verčiasi žvejyba. Na, šalia visa to, Korėjoje randama daug ir natūralių žemės turtų, kaip geležies rūdos, akmens anglių ir net aukso. Japonija, bevaldydama Korėją, buvo įrengusi ne maža fabrikų ir kraštą gerai elektrikavusi. Žinoma, tai buvo daryta savo naudai, nes Korėja japonams savo laiku buvo itin gera "melžiama karvė"...

KORĖJIEČIŲ TAUTA

Korėjiečiai— tai, galima sakyti, "pusbroliai" japonų ir kiniečių. Taip atrodytų, žiūrint į juos kilmės atžvilgiu.

Kultūriškai korėjiečiai tūkstančius metų jungėsi su kaimynine kiniečių tautą. Kaip anųjų kultūriniai pėdsakai, taip ir šių užtinkami net trejetą tūkstančių metų prieš Kristaus gimimą. Vienok, jų kultūra skyrėsi ir tebesiskiria nuo baltųjų tautų kultūros.

Vyraujanti korėjiečių religija — taip vadinamas šamanizmas. Tai yra įtikėjimas į tamsiosios tikybos užkulisius, kurie paremti didžiumoj įvairiais "zabobonais." Dalis korėjiečių yra išpažįstą kinietiškąjį konfucionizmą.

Apie 1780 m. Korėją pasiekė pirmieji misijonieriai. Po to pradėjo rastis katalikų tikybos išpažinėjų. O šiuo metu jų priskaitoma apie 400,000.

Korėjos pusiasalis užima 220,000 kv. kilometrų ir turi apie 25,000,000 gyventojų. Tai vistiek nemažas kraštas kaip žemės plotu, taip ir gyventojų gausumu.

Žinovų teigimu, Korėja, kaip aziatinė valstybė, pasižymi ypatingu natūraliniu gyventojų prieaugliu ir priklauso prie gyvybingiausių kraštų pasaulyje.

Šiuo metu apie tą vargšę Korėją daug kalbama ir daug apie ją rašoma. Pasaulio politikams ir diplomatams — taipogi šiuo metu ji sudaro didelį galvosuki. Tačiau didžiausius rūpesčius ir vargą šiuo metu turi patys korėjiečiai, nors, iš tikrųjų, savo prigimtimi, jie yra taikūs, ramūs ir darbštūs žmonės.

Gal nėra visame pasaulyje tokios kitos tautos, kaip korėjiečių, kurie turėtų tokį gražų tarpusavio pasisveikinimą. Susitikęs korėjietis savo tautietį arba tautos užklydėlį taria:

— Eik taikos lydimas... Arba , įėjęs į kaimyno trobelę, jie sako:

— Taika ir ramybė su jumis...

Vargšė Korėja ir vargšai korėjiečiai. Jų linkėjimai vieni kitiems, toli gražu, neneša jiems taikos, ypač šiuo metu.

Pr. Alšėnas

APIE SOVIETŲ ATOMINĘ BOMBĄ

(Atkelta iš 1 psl.)

Jos tiksli sprogimo vieta dar nežinoma. Prie sprogdinimo dalyvavo Otto Schmid, vokiečių mokslininkas, emigravęs į Rusiją 1933 metais, su italų mokslininku Pontecorvo, pabėgusiu iš Anglijos.

Gi tretysis sprogimas buvo atliktas su pagalba vieno povandeninio laivo šiaurės lediniuotajame vandenyne. Šitam sprogimui vadovavo laivyno ministras Kuznetzov ir mokslininiams darbams vadovavo atominis mokslininkas Tikhurovov. Prie sprogimo dalyvavo ir vienas Kinijos atstovas.

STALINAS SĖDĖJO PRIE TELEFONO

Darant šiuos sprogimus buvo imtasi visų priemonių, kad būtų išlaikyta kuo didžiausia paslaptis. Vežant povandeninių laivu atominę bombą imtasi ypatingų atsargumo priemonių. Masinis specialistų nuvežimas į Sakhalino salą leido aplinkiniams susidaryti įspūdį, kad bandymas bus daromas netoli salos.

Yra tikros žinios, kad sovietai visas šias tris bombas susprogdino tą pačią valandą ir sekundę tam, kad tuo būdu galėtų išsaugoti paslaptį apie sprogimą šiaurės lediniuotajame vandenynė ir kartu leisti vakariečiams manyti, jog Sovietų Sąjunga turi kolosinę atominę bombą.

Pontecorvo dalyvavimas prie antrojo bandymo, mažiau svarbesnio, parodo, kad Politbiuras nepasitiki mokslininkais, nežiūrint, kad Pontecorvo šeima yra Sovietų Sąjungoje, kas duoda geriausią garantiją dėl Pontecarvo lojalumo.

Pats Stalinas asmeniškai per telefoną buvo informuojamas apie pasiruošimus ir, sakoma, jis pats davęs minutę ir sekundę, kada turėjo būti susprogdintos trys bombos.

Bet visi šių trijų sprogimų rezultatai dar nėra pilnai žinomi.

SIN-KIANGO DYKUMOJE

Stalino pareiškimas apie įvairaus kalibro atominių bombų gamyba, tik patvirtina žinias, kurias turėjo gavusi vakariečių žvalgyba apie sovietų daromus bandymus atominėje srityje.

Šios žinios, kurios pasitarnavo prezidentui Trumanui, darant pareiškimą apie sovietų atominių bombų bandymus, turi ilgą istoriją ir apie tai niekad nebus rašoma. Tiek tegalima pasakyti, kad didelis žvalgybos tinklas, kuris apsupa visą Sovietų Sąjungą, leido amerikiečiams sekti sovietų atominės bombos gamybą jau nuo 1946 metų, nežiūrint, kad visiems radarams įrengti reikėjo išleisti nemažai pinigų.

Visa tai davė rezultatų, ką patvirtino pats Stalinas, nes jei Trumanas nebūtų atidengęs, jis būtų dar tylėjęs.

Bet visų pirma reikia pataisyti vieną klaidą: paskutis sovietų sprogimas, kurį užregistravo amerikiečių radarai, buvo ne antrasis, kaip prezidentas Trumanas pasakė, bet tretysis. Antrasis sprogimas tikrumoje buvo padarytas 1951 metais gegužės 27 d. Takala Marken dykumoje, kuri yra prie Sin-Kiango sienos. Per neapsižiūrėjimą, šis sprogimas tada buvo paskelbtas Pekino agentūros, bet tuojau pat Maskvos įsakymu paneigtas, tačiau jis neliko amerikiečių nepastebėtas. Dėl politinių priežasčių, Baltieji Rūmai tada nerado reikalo atidengti tai plačiajai visuomenei.

TRYS "ATOMGRADAI"

Nuo to laiko gautos informacijos ne tik patvirtino, kad prie Takla Marken įrengta atominių bombų bandymo stotis, bet taip pat pasitvirtino kitų dviejų atominių centrų buvimas.

1946 metais Stalinas buvo pavedęs profesoriui Vavrilovui, Mokslo Akademijos pirmininkui vadovauti atominiams išradimams. Tuo laiku buvo įkurtas atomgradas, kuris turėjo visas laboratorijas ir pačius svarbiausius fabrikus, prie Kuznetzko, apie 150 mylių į pietryčius nuo Tomsko.

Šitas rajonas buvo parinktas dėl patogios geografiškos padėties. Jį negali pasiekti amerikiečių bombonešiai B-29 ir tik labai sunkiai galėtų būti pasiektas su B-36. Apsaugotas keliom linijom naikintuvų, kurie šiuo vietoj turi bent 30 bazių. Kuznetzk buvo pačia ideališkiausia vieta bandymams.

Šalia to buvo įrengtos bandymams vietos Igorkoj ir Markovkoj.

Bet 1950 metais sovietai pradėjo statyti naujus atominius miestus, kaip tai Vorkutsko ir Tiksi. Jie yra prie Pečoros upės ir kiekvienas jų turi po 100,000 gyventojų. Dėl strategiškų priežasčių, šie du miestai nepažymėti jokiame sovietų žemėlapyje.

Jų įsteigimas yra ne kas kita, kaip stengimasis perkelti atominę industriją toliau į šiaurę iš centrinės Azijos ir atomgrade Taškente dabar bėra tik uraniumo kasyklos.

Tiksi mieste dirbama mažojo kalibro atominių bombų ir sakoma, kad rezultatai esą labai geri, nes aplink pastatyta visa eilė aerodromų bombanešiams TU-10. Vienas svarbus dalykas: Tiksi yra tik apie 400 mylių nuo Aliaskos sostinės...

NAUJI GELEŽINKELIAI IR ORINIS SUSISIEKIMAS

Kad galima būtų lengvai prieiti prie šių atominių bazių sovietai ėmėsi statyti labai platų geležinkelio tiklą nuo Baikalo ežero iki Čukotskio kyšulio. Šis geležinkelis šiame tuščiame rajone turi grynai strateginį tikslą. Daugiau kaip 4000 mylių kelio šiuo metu tiesiama šiaurės Sibire. Bet, belaukiant, kol darbai bus užbaigti, susisiekimas vykdomas motorinėmis rogėmis, panaudojant upių vagas, kurios čia dešimt mnėnesių per metus užšalusios.

Kai kuriose bazėse, kaip Wrangelio salos ir Čukotskio kyšulio esančiose tik per 20 mylių nuo Aliaskos, įrengtos raketinės šaudyklės.

Atominių bombų gamyba Sovietų Sąjungoje, turimomis žiniomis, yra organizuota sekančiai:

Bandymo centras ir svarbiausios laboratorijos yra Kuznetzke, netoli Tomsko, didžiųjų atominių bombų gamybos centras yra Vorkutskas su bandymo stotim Igarkoj ir Markove, gi mažesnio kalibro atominių bombų gamybos centras yra Tiksi prie Lena upės.

Iki šiol jokia taktinė bomba (mažo kalibro) nebuvo išbandyta. Tačiau jos realizavimas jau netolimas, nes sovietai ėmėsi masiniai gaminti bombanešius RU-10, kurie tinka taktinių bombų pervežimui.

VIENOS KRYPTIES BOMBONEŠIAI

Atominių bombų pervežimas, kuri yra tokia pat svarbi problema, kaip ir jų gamyba, pavesta specialiam štabui, — štabui kuriam vadovauja generolas Savicki.

Pervežimui normalių atominių bombų Sovietų Sąjunga turi 400-500 bombonešių tipo TU-4, kurie yra ne kas kita, kaip amerikiečių B-29 kopija. Bet TU-4 gali skristi tik 3000 mylių. Iš bazių, kurios įrengtos Čukotski kyšuly, šie bombonešiai su atominėm bombom lengvai gali pasiekti bet kurį Amerikos miestą, bet jie negalės grįžti atgal. Tokiu būdu, bombarduojant, tektų prarasti lėktuvą ir įgulą. Sovietai dabar gamina naujus bombonešius IL-24-X, kurie galės grįžti atgal, numetę bombas Amerikos teritorijoje. Dar nežinomos visos smulkmenos šio naujo lėktuvo, bet yra žinoma, kad atominė bomba, idedama į raketą, kuri yra apačioj šio lėktuvo ir paleidžiama su dideliu greičiu pasiekus objektyvą.

Pirmas IL-24-X bandymas buvęs padarytas šiais metais balandžio mėnesį iš Dikson salos bazės, bet rezultatai dar nežinomi.

Pervežimui taktinių atominių bombų, rusai padarė kai kuriuos pakeitimus savo bombanešiuose TU-10, kuriuos dabar gamina serijomis.

Bombanešis TU-10 yra labai greitas ir jo įgula susideda iš 3 žmonių: piloto, navigatoriaus ir šaulio. Šių bombonešių sovietai dabar gamina po 150 per mėnesį.

1 psl.

BŪKIT SVEIKI

Dr. S. Biežis

APIE ŠIŲ DIENŲ MITYBĄ

Nors ir atrodo, kad maistą gerai pažįstame, nes jį naudojame kasdieną, bet, labiau įsigilinus į jo sudėtį, pasirodo ne viskas yra maistas, ką praryjame.

Kas gi iš tikrųjų yra maistas? Gana kompliuotu procesu nurytasis maistas žymiai pakeičiamas mūsų viduriuose virškinimo organų. Jų dėka mūsų maistas pereina į kraujo cirkuliaciją ir tampa energijos šaltiniu visam organizmui. Bet ligi maistas šių procesų nepereina arba dėl vienokios ar kitokios priežasties tai negali įvykti, maistas ne tik nenaudingas, bet dažnai gali būti ir kenksmingas sveikatai.

Kad būtų aiškiau, paimkime pavyzdį. Sakysime, žmogus valgo skubėdamas. Jis ryja maistą, nepakankamai jį sukramtęs. Jo virškinimo sultys tikrai negali tinkamai suvirškinti tokių didelių gabalų. Todėl toks valgymas tėra tik maisto gadinimas ir bereikalingas pinigų leidimas.

Esti ir taip, kad žmonės pasirenka jiems netinkamą maistą. Pvz., cukraus liga sergąs žmogus naudoja daug krakmolinių valgių. Ir jis, žinoma, nežino to, kad jo organizmas ne tik kad negali jų sunaudoti, bet jam tai dar labiau kenkia, nes krakmolo perviršius nuodija jo organizmą ir artina mirtį.

Tuo tarpu krakmoliniai valgiai yra naudingi ir būtini sveikam asmeniui. Arba paimkime sergančiuosius įvairiomis vidurių ligomis. Jiems ypatingai reikalingas reguliuotas maistas, nes bet koks atsitiktinis maitinimasis yra sistematingas ligos gilinimas.

Kalbant apie maisto kokybę, negalima tylomis praeiti ir pro maisto kiekybę. Čia irgi turi būti tam tikra riba, kuri yra labai svarbi sveikatai.

Nedavalgymas reiškia badavimą, kas tiesioginiai veda prie sveikatos naikinimo. Taigi, čia jau ne maisto parinkimo kaltė, o kalta maisto stoka.

Taip, kaip nedavalgymas veda prie ligos, ties ginė liga yra persivalgymas. Čia jau ne maisto trūkumas, bet jo perviršius. Jis neišvengiamai veda prie nutukimo, kuris yra savos rūšies liga. Žinome juk, kad nenormaliai nutukę žmonės yra visi ligoniai.

Papildant maisto aptarimą, dar reikia pridėti, kad juo vadiname viską, kas žmogaus gyvybę ir sveikatą palaiko geriame stovyje. Nors vanduo, druskos ir vitaminai, kaip tokie, ir neteikia kūnui energijos, bet gi jie vistiek yra reikalingi jai išlaikyti. Todėl šia prasme ir šios medžiagos priskaitytinos prie maisto.

MUMS rašo

J. Siaučiūnas iš Brooklyno savo straipsnely, kuri dėl vietos stokos negalėjome ištisai įdėti, iškelia tragišką pasilikusių Vokietijoje lietuvių padėtį ir paduoda keletą konkrečių pasiūlymų:

Kas bus su mūsų broliais likusiais Vokietijoje ir kitur? Jie išmirs badu, jei mes jų neišmaitinsime. Iškur tokia silpnybė ir aklumas? Juk mūsų aruodai pilni ir kasdieninė duona dideliais trupiniais kasdien nutrupa nuo mūsų stalo, o šitų trupinių pilnai užtektų pavalgydinti alkanus mūsų brolius.

Jie daug iš mus neprašo, tik vieną trupinėlį. 25 tūkstančiai buvusių tremtinių jau čia, iš jų 10 tūkstančių yra dirbančių, tegu paaukoja BALFui po vieną dolerį į mėnesį ir gausime dešimt tūkstančių dolerių. Nepalikime ir kitų Amerikoje turime apie 1,000 lietuvių kunigų, jie šeimų neužlaiko, iš jų prašoma tik po 5 dolerius į mėnesį. Gausime sumą $5,000.

Pral. Balkūnas BALF parengime pasakė: "Mes senieji amerikiečiai šalpoje naujokams neapsileisime". Kiek gi mūsų senųjų čia yra? Gyrėmės esame milijonas. Neužsigaukite, duodančių po dolerį į mėnesį paimsime tik 50,000 ir kiek gi mes turėsime? Ogi $65,000 sušelpimui tų vargšų, kuriems laimė pavydėjo išvykti iš Vokietijos stovyklų.

Dabar pagalvokite. Sudėjom 65,000 dolerių per vieną mėnesį, ir ar nuo to jautėmės neturtingesniais? Sakyčiau, kad ne. Jausimės, kaip būtume nieko nedavę. Kodėl? Todėl, kad duotumėme tik trupinėlį kuris dažnai nuo tavo stalo beverčiai nukrinta. Ar sutinkate su mano išvedžiojimais? Jei taip, tai tikiu, kad pasiųsite BALFui po vieną dolerį kas mėnesį šalpos reikalams.

J. Šiaučiūnas

Šeimos ildija zoologijos sode.

SPORTAS IR LIETUVIAI

Rašo KĘSTUTIS ČERKELIŪNAS

New Yorke gyveną krepšininkai, kaip žinoma, 1949 m. pradėjo veiklą Brooklyno Lietuvių Atletų Klubo paraštėje. Pirmasis sezonas buvo sėkmingas ir pirmoji komanda pasipuošė Brooklyno E. D. YMCA Church lygos meisterio vardu, be to, buvo nuskridusi į Torontą, kur žaidė draugiškas rungtynes su vietos Vytim. Kitą sezoną, 1950 m. rudenį, eilė pajėgesnių iš aktyviųjų tarpo pasitraukė ir, nors vėl buvo sudarytos dvejos komandos, viena iš jų, atseit, reprezentacinė, egzistavo tik popieriuje. Tik pavasarį pirmoji du kartu sužaidė su Amsterdamo, N. Y. Lietuvių Sporto Klubu, o į užbaigiamąsias rungtynes su vietos latviais, teko rankioti žaidikus maždaug iš gatvės. Antroji komanda buvo užregistruota E. D. YMCA Church lygoje ir pirmenybėse užėmė penktą vietą (iš 10-ties penketukų).

Kaip bus šiemet? Atrodo, nėra ko galvoti apie dvi komandas, bet pasitenkinti vienu penketuku, kuri dar būtų galima sulipdyti. Pradžia tam padaryta ir rugsėjo 29 d. LAK krepšininkai viešėjo Bostone, kur nugalėjo vietos Lietuvių Sporto Klubą 67-36. Bostoniečiai dar neseniai susiorganizavę, bet teikia vilčių ir jiems linkėtina sekmės. Taškai: BROOKLYNO LAK: Alg. Ošlapas (24), Mikulskis (17), Narbutas (12), Dankša (8), Kreivėnas (6), Sk. Kligis (0): BOSTONO LSK: Plevokas (18), Levickis (9), Skabeikis (6), Gineitis (2), Mitkus (1), Kapeckas (0), Radžiūnas (0), Grinkevičius (0), Banevičius (0), Leimonas (0).

Dabar laukiama Bostono krepšininkų Brooklyne. Numatoma, kad rungtynės įvyks lapkričio mėn. pradžioje Klasčiaus salėje. Apie tai bus vėliau painformuota. Apie tolesnę Brooklyno LAK krepšininkų veiklą kol kas sunku pasakyti. Viena tik aišku, kad šiemet E. D. YMCA Church lygoje mūsiškiai nežais.

**

New Yorko Lietuvių Sporto Klubo futbolo vienuolikės ir šimet jau spėjo įsibėgėti pergalių take. Pirmosios rungtynės nebuvo sėkmingos, bet DAFB lygos kl. pirmenybėse pirmoji komanda iki šiol lentelėj pirmauja, laimėjusi ketverias rungtynes. Vokiečių kalba leidžiamas dienraštis, N. Y. Staats Zeitung und Herold, kartą pažymėjo, jog minėtoj lygoj nesprendžiama, kas laimės pirmąją vietą, bet kam atiteks antroji. Pagal dabartinę formą, meisterio vardas turėtų atitekti lietuviams. Čia įterptina, kad pirmosios dvejos vienuolikės kitais metais galės žaisti aukštojoj lygoj.

Pirmenybės dar tik prasidėjo, tad per anksti nuskirti meisterius, bet tikime, jog mūsiškiai pasirodys verti tos garbės. Be to spalio 21 d. LSK pirmoji komanda žaidė pirmąsias rungtynes dėl National Amateur Cup ir įvykdė Cork Celtic (Metropolitan lyga) 12-1. Pirmas kėlinys 4-1. Praeitą sezoną šios taurės rungtynėse mūsiškiai buvo smarkokai papasistūmėję ir pralaimėjo tik vėlesniam trigubam, tarp kitko ir visų JAV mėgėjų komandų meisteriui N. N. German-Hungarians ir tai tik po pratęsimo 3-4.

Užsiminus apie LSK futbolininkus, negalima nepaminėti vieno entuziasto, kuris futbolui, kaip sakoma, yra užrašęs savo sielą. Šis asmuo savo energija ir nuoširdžiu darbu komandas pastatė ant kojų ir atlieka patį juodąjį darbą už aikštės ribų. Ne veltui ir DAFB vadovaujantieji sluoksniai į jį atkreipė dėmesį ir tikisi, kad jis galėtų užimti vieną iš svarbiausiųjų postų šioj organizacijoj. Šis pasiryžėlis yra Jonas Atkočius. Įdomu būsų suskaityti, kiek Atkočius futbolo reikalais yra parašęs ir išsiuntęs laiškų. Vien tik šių eilučių autorius per pusantrų metų iš Atkočiaus yra gavęs 43 laiškus ar atvirukus. Kartais sunku susigaudyti, kaip jis ir spėja. Dirba, studijuoja, augina šeimą ir tiek daug nuveikia futbolo labui.

Sekmadienį, spalio 28 d., LSK pirmoji vienuolikė pirmenybių rungtynių neturi.

DĖMESIO FUTBOLININKAMS

Lietuvių Futbolo Komandos žaidėjai šį šeštadienį spalio 27 d. renkasi bendrai treniruotei.

Treniruotė — 11 val. ryte Artic Oval aikštėje, 490 Johnson Ave., Brooklyn, N. Y.

Lietuvių DP stovyklos Vokietijoje džiovininkai ir kiti ligoniai gauna BALF'o jiems skirtas gerybes. Išviso Vokietijoje dabar yra apie 2,500 lietuvių ligonių, kuriems pagalba būtinai reikalinga.

Duokime duonos ir pastogę

(Atkelta iš 3 psl.)

bus per 5,000 asmenų. Jie bus reikalingi nuolatinės Amerikos lietuvių paramos. Todėl BALF Direktorių Taryba nutarė daugiau dėmesio kreipti į tiesioginės šalpos reikalus ir pasiliekančiųjų Vokietijoje lietuvių pastovios globos reikalą. Neseniai lietuviai Vokietijoje iškėlė reikalą steigti ten lietuvių koloniją, kur galima būtų visus ar bent dalį pasilikusiųjų Vokietijoje apgyvendinti. Tas sudarytų labai palankias sąlygas juos šelpti ir globoti. Tremtiniai Vokietijoje patys pareiškė didelio troškimo įsigyti tenai žemės sklypus, kur galėtų pasistatyti namus ir kitus pastatus gyventi ir dirbti. Šis sumanymas susilaukė pritarimo ir jau pradėti atatinkami žygiai visas šio plano galimybės ištirti.

Kadangi tokios kolonijos steigimas Vokietijoje pageidautinas, BALF Direktorių Taryba nutarė dabartinį vajų visoje Amerikoje vesti obalsiu: **"Negalintiems Emigruoti Tremtiniams Duokime Duonos ir Pastogę!"**

Vajaus reikalais sustiprinti akciją, sukelti bent $100,000.00 grynais pinigais ir iki šių metų lapkričio mėn. pabaigos surinkti 100,000 svarų drabužių.

J. VALAITIS LANKYS LIETUVIŲ KOLONIJAS

Nutarta tuojau į kolonijas lietuvių lankyti pasiųsti neseniai grįžusį iš Europos įgaliotinį Joną Valaitį, organizuoti vajaus, stiprinti BALF skyrius ir bendrai išjudinti Amerikoje lietuvių šalpos darbą.

BALF direktoriai tvirtai nusistatę toliau tęsti šalpos darbą, kol bent vienas lietuvis Europoje bus mūsų pagalbos reikalingas.

Šalia visų nutarimų lietuvių šalpos ir imigracijos reikalais, BALF Direktorių Taryba nutarė tartis su Amerikos Lietuvių Taryba dėl iniciatyvos sušaukti ateinantį pavasarį Washingtone Genocido Konferenciją tikslu skatinti Jungtinių Amerikos Valstybių Kongresą ratifikuoti Jungtinių Tautų priimtą Genocido Sutartį. Patiekiant šį pasiūlymą priimtas dėmesin faktas, kad praeityje ir dabar BALF šelpiami lietuviai tremtiniai visi, beveik be išimties yra rusų-komunistų genocido siaubo aukos.

LIETUVA IR PASAULIS

Krauju pražydo žalios rūtos,
O ašaromis diemedys.
Jau neskamba daina Birūtės,—
Tu savo žemėj tik svetys.

Linksmai per lauką žmonės ėjo,
Lingavo juostomis rugiai.
Užtai ir sesės taip mylėjo...
Kvepėjo soduos kadugiai.

Lyg juodas maras būt užkritęs,
Žmogaus gyvenimas nykus.
Sustok, tirone, krauju mitęs,
Auginęs išgamoms vaikus.

Prieš audrą drumsčiasi pasaulis,
Užtai ir oras toks tvankus.
Nemirksim amžiais mes apgaulėj,
Kardu pakelsime rankas.

Toli žvangėjimas mūs kardo
Plačiai Tėvynėj atsidurs.
Tik susilaukę mūsų vardo,
Tenai lietuviai laužą kurs...

Marija Sims

LAUKIAMA MASKVOS TAIKOS OFENZYVOS

(Atkelta iš 1 psl.)

5. Amerika neturi jokių agresingų tikslų prieš Sovietų Sąjungą ir tikisi, kad visos problemos, kurios trukdo sugyvenimui, galės būti išspręstos.

SOVIETŲ ATSAKYMAS

1. Amerikiečių armijos štabas sistematiškai atmetė visus pasiūlymus, kurie būtų galėję privesti prie taikingo susitarimo Korėjoje.

2. Gen. Ridgway nenustojo sukėlinėjęs visą eilę incidentų, kurie tik apsunkina derybas.

3. Nežiūrint, jog sovietų vyriausybė nedalyvavo Kaesongo derybose, kiekvienas taikingas sprendimas bus energingai Sovietų Sąjungos paremtas, kaip tas budavo ir praeityje (?!)

4. Kokios yra tos nepageidautinos pasekmės? Jei čia įžiūrima, kad pasunkės sovietų-amerikiečių santykiai, jie negalės labiau pasunkėti, po to, kada prezidentas Trumanas pareiškė, kad sutartys su Sovietų Sąjunga vertos tik kaip popiergaliai.

5. Sovietų Sąjungos vyriausybė pasiruošusi peržiūrėti su Amerikos vyriausybe visas problemas ir tartis dėl tarptautinių santykių sunormavimo, ypač tarp Sovietų Sąjungos ir Amerikos.

KOKIA GAVOSI REAKCIJA?

1. Londonas ir Paryžius buvo įspėti. Apie šį Amerikos ambasadoriaus žygį Anglijos ir Prancūzijos vyriausybės buvo įspėtos. Abiejose sostinėse galvojama, kad Amerika tik dar kartą parodė savo taikingus norus, nuo kurių ji niekad neatsišakė — taikingai sugyventi. Ir labai apgailestaujama, sako Fareign Office, kad sovietai savo atsakyme težiūrėjo tik propagandos.

2. Trumanas kartoja: "Sutartys su sovietais nevertos popieriaus kainos ant kurio jos buvo pasirašytos".

Kaip tik sovietų atsakymas buvo sužinotas, MacDermott, iš Valstybės Departamento, pareiškė, kad jis tereiškia tik sovietų propagandą, bet kai kurie stebėtojai Washingtone sako, kad nežiūrint viso to, esančios pravertos durys deryboms su Sovietų Sąjunga.

Per spaudos konferenciją prezidentas Trumanas žurnalistams atsakė, kad susitarimai su Sovietų Sąjunga neverti popieriaus kainos, ant kurio jie buvo pasirašyti.

Bet po viso to, Washingtone manoma, jog per būsimąją Jungtinių Tautų sesiją Paryžiuje, kuri atsidaro lapkričio 6 d. Sovietų Sąjunga pradės naują taikos ofenzyvą ir Achesonas žada būti pasiruošęs šiam naujam sovietų manevrui.

Manoma, kad sovietų pasiūlymai bus šie: siūlys 5 paktą su Pekino vyriausybe, naują keturių užsienių reikalų ministrų konferenciją ir imti iš naujo svarstyti nusiginklavimo ir atominės kontrolės klausimus.

Jau treti metai, kai Tėvynė nepažymėjai serga... — nėra mūza moteris, dvelsį grožį vaikučių motina nepajudoma ąuli lovoje, o vyras, nors ir pats sūnpos sveikatos, pasišventęs savo šeimai, kiek gali, ištikusią jos nelaimę kovoja. Tokių ligonių šiandien Vokietijoje yra daug. Mūsų pareiga tokiems nelaimingiems padėbėti ir palengvinti jų sunkią naštą.

MĖSOS KRAUTUVĖ

J. MIRONAS, Sav. CH. AIMONTAS, Vedėjas
Mūsų firma be vardo, už tai mūsų prekės turi gerą vardą.
340 GRAND STREET, BROOKLYN 11, N. Y.
STagg 2-4329

SAVINGS ACCOUNTS
CORDIALLY INVITED
Latest Quarterly Interest-Dividend **2%** A YEAR Credited and Compounded Quarterly
On Regular Savings Accounts
Interest starts from the first of every month on sums from $25. to $10,000.
Deposits made on or before January 10, April 5, July 10, and October 5 will draw interest from the first of such months if left to the end of a quarterly dividend period.
THE Kings County SAVINGS BANK
135 Broadway at Bedford Ave., 539 Eastern Parkway at Nostrand Ave. Brooklyn, N. Y.
YOUR DEPOSITS IN THIS BANK ARE FULLY INSURED UP TO $10.000.
Member Federal Deposit Insurance Corporation

ALBERTS BALDŲ KRAUTUVĖ
ALBERT ELICE, Sav. Įsteigta 1920 m.
Didžiausias įvairių baldų išpardavimas
Miegamųjų ir gyvenamų kambarių baldai. Valgomųjų kambarių baldai ir kiti rakandai.
DABAR NUPIGINTA NUO 20% IKI 30%
Geros rūšys. Prieinamos kainos. Pilnas patarnavimas.
246-48-50-52-54-56 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.
Telefonas EV. 7-4367

BROOKLYNO LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR. JANINA SNIEŠKA
(DANTŲ GYDYTOJA)
408 Jay Str. Room 306,
kamp. Fulton Str. (miesto centre)
Ofiso tel. ULster 8-8789
Namų tel. TAylor 7-8231
VALANDOS:
9—12 ryte
2—7 vakare
susitarus
Ketvirtadieniais visą dieną ir šeštadieniais po pietų uždaryta.

DR. VACLOVAS PAPROCKAS
1357 Bushwick Ave.
Ofiso tel. GLenmore 5-3094
Namų tel. GLenmore 3-4445
(važiuoti Jamaica line iki Chauncey St.).
VALANDOS:
12:30 — 2
6 — 8
ir susitarus
Sekmadieniais uždaryta

DR. TADAS SAVICKAS
1390 East 31st Street
(kampas Avenue N)
VALANDOS:
1 — 2 popiet
6 — 8 vakare
ir susitarus
Ofiso tel. ESplanade 7-1135
Buto tel. TAylor 7-8231

PETER GUSTAITIS, Jr., M. D.
87-20 85th Street
Woodhaven, L. I. N. Y.
VALANDOS:
2 — 3 popiet
6 — 8 vakare
Ketvirtadieniais ir šventad. tik susitarus.
Tel. VIrginia 9-6125

DR. BLADAS K. VENCIUS
(DANTŲ GYDYTOJAS)
499 Grand Street
VALANDOS:
9 — 12 ryte
2 — 9 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel. Ofiso STagg 2-0706
Namų — Jamaica 6-3834

DR. A. PETRIKA
(DANTŲ GYDYTOJAS)
221 So. 4th Street
VALANDOS:
9 — 12 ryte
1 — 8 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel. EVergreen 7-6868

IEŠKOMI

Baltrušaitytė Adolfina, iš Kražių.

Baranauskas Jonas, iš Ramygalos, Baranauskienė Skęstanaitė, Rozalija, ir Baranauskaitė Marijona, abi iš Pagaidžpilio k., Panevežio ap., gyvenę Rygoje.

Čekauskas Jackus ir Simonas, ir jų sesuo Varapnickienė Čekauskaitė Emilija.

Jasikaitienė Kidikaitė Julia ir vyras Jasikaitis Antanas.

Jasiunaitės: Elzbieta Visocky ir Ona, iš Dargaičių k., Gruzdžių vl., Šiaulių ap.

Krause Vaitkevičius Juozas, iš Pilviškių, Vilkaviškio ap.

Labunienė Bagdonaitė Ona, duktė Jurgio.

Liogė Mykolas iš Liogiškių k., Androniškio parap. Panevėžio ap.

Matjošaitis Jonas iš Butrimų km. Eržvilko vl., Tauragės ap.

Milukas Maikis.

Šaulytės (Šaulys), Marė ir Rožė, iš Radžiūnų k. Alytaus ap.

Šimėnas Petras, iš Papilių km., Subačiaus v. Panevėžio ap.

Viršila Juozas.

Gera Vyrams Naujiena

Gal esi nervingas, pavargęs ir išvargęs? Gal jauties nusilpęs ir nualintas ir todėl negali naudotis tomis linksmybėmis, kurias gamta vyrams skyrė? Atsteigimo pajėgų ir vikrumo vartok HEXTRONE. HEXTRONE randasi 8 suderinti vitaminai reikalingi palaikymui vikrumo jausmo. Nepaisant ką vartojote pirmiau, pabandykite HEXTRONE ir patys įsitikinsite ką jie gali jumis padaryti kaip ir padarė tukstančiams kitų vyrų, kurie dabar atgavo vikrumą vartojant HEXTRONE. HEXTRONE reguliarė kaina $4.00 už vieną dėžutę. Bet, šio laikraščio skaitytojams speciale sutarčia, jums bus padaryta vertinga nuolaida. Tik prisiųskite šį skelbimą į BERJAC PRODUCTS, Dept. 315, 308 Flatbush Ave., Brooklyn, 17, N. Y., ir jūs gausite HEXTRONE dvi dėžutes už $5.00, tai bus nuolaida ant $3.00 reguliarės kainos. Nereikia siųsti jokių pinigų. Užsimokėsite paštininkui kai pristatys dėžutę į namus. HEXTRONE parduodamas su garantija grąžinimo pinigų jei nebusite patenkinti. Atsiminkite, pirmuoju sekretu bet kokio atsiekimo yra veiksmas! Tą neatidėliokite. Pareikalaukite tuojau.

Vardas _____

Adresas _____

Miestas _____

Valstybė _____

SUTVARKOMI BIZNIO TAKSAI

Mes sutvarkome įvairių rūšių bei jurisdikcijų tąksus: federalinius, valstybinius, municipalinius Jungtinėse Valstybėse ir užsienyje.

Adv. St. P. Zubavičius, kuris turi teisės praktikuoti bet kuriame Jungtinių Amerikos valstybių teisme, tvarko knygas bei rekordus pavieniams biznieriams, partneriams ir korporacijoms.

Patarnavimai atliekami ir laiškais. Be to, daromi asmeniški vizitai bet kuriose įstaigose čia ir užsienyje.

Prašoma kreiptis angliškai ar lietuviškai, o aš suteiksiu sąžiningą patarnavimą.

STANLEY P. ZUBAWICZ (Zubavičius)
111 Ainslie Street, Brooklyn 11, N. Y.
Telefonas: EV. 4-3049

CAPPIELLO KRAUTUVĖJE

Galite gauti radijo bei televizijos aparatų, šaldytuvų, skalbimo mašinų, dulkių siurblių, prosų rašomųjų mašinėlių, dūjomis bei aliejumi kurenamų krosnių (gas ranges), lovų, stalų ir kitokių namų apyvokos dalykų.

Jau 36 metai, kai Cappiello sąžiningai tarnauja visiems savo klijentams.

Visi Brooklyno ir apylinkės lietuviai perka Cappiello krautuvėje.

Cappiello krautuvėje gaunamos lietuviškos plokštelės.

CAPPIELLO KRAUTUVĖ
706 GRAND ST., BROOKLYN 11, N. Y.
EVergreen 8-7848

HOTEL GRUSH
RESTORANAS ir BARAS
ADAM GRUSH, Savininkas
Iš kitų miestų atvykę tautiečiai visada gali gauti patogius ir nebrangius kambarius.
200 North Broad St., Philadelphia, Pa.
LOcust 7-9274

Generalinis dažymo kontraktorius
STANLEY PETRASH
Pataisymo — pertaisymo darbai
SENIAUSIAS LIETUVIŲ DAŽYMO KONTRAKTORIUS
9432 111th STREET, RICHMOND HILL, N. Y.
Tel. VIrginia 9-6354

LEONA'S BAR & RESTAURANT

LEONA IR JUOZAS PETRAIČIAI, Sav.
341 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y.
EVergreen 4-9414

Lietuviai advokatai

STEP. BRIEDIS, Jr.
197 Havemeyer St.,
Tel.: EVergreen 7-9394
BROOKLYN 11, N. Y.

CL. A. VOKET-VOKIETAITIS
41-40 74th Street,
JACKSON HEIGHTS, N.Y.
Tel. NEwtown 9-5972

ANT. J. WESLAN
(Vizlanskas)
16 Court St. Brooklyn, N.Y.
Tel. MAin 5-1260

WILLIAM J. DRAKE
(Dragūnas)
ADVOKATAS
85-03 WAREHAM PLACE,
Jamaica Estates 3, N. Y.
Tel. JAmaica 3-7722

DeKALB TAVERN
VYNAS, LIKERIAI, ALUS
A. SINUS, sav.
352 Onderdonk Avenue
Brooklyn, N. Y.

JOSEPH VASTUNAS
Real Estate & Insurance
Paskolos namams
1008 Gates Avenue
Brooklyn, N. Y.
GLenmore 5-7285

MAISTAS
QUALITY MEAT MARKET
Pirmos rūšies mėsa.
Priimami užsakymai vestuvėms ir kitokioms puotoms.
Savininkai:
Cr. Shimanskas,
Ch. Mitchell
483 GRAND STREET,
Brooklyn 11, N. Y.
EV. 8-4608

DEGTINĖS KRAUTUVĖ
(Ray's Liquor Store)
Didelis įvairių rūšių degtinės ir vyno pasirinkimas.
Juozas ir Izabelė Misiūnai, Savininkai
103-55 LEFFERTS BLVD.
RISHMOND HILL, N. Y.
VIrginia 3-3544

AJARŲ ŠAKNYS

Ajarų šaknys gelbsti nuo vidurių užkietėjimo, gerai veikia skilvį, padeda pašalinti dieglius, nereikalingus pilvo gazus, paskatina neveikliuosius kūno organus ir taip pat naudinga mažakraujams. Mokslininkai sako, kad ajarų šaknys turi šių mineralų: sulfuro, fosforo ir potasijaus. Visi šie mineralai reikalingi žmogaus organizmui. Ajarus galima gerti kaip arbatą, taip pat naudinga juos kramtyti ir seiles ryti. Ajarų šaknys $2.50 svaras. Mažiau perkant, 6 uncijos už $1.00.

ALEXANDER'S CO.
414 West Broadway
South Boston 27, Mass.

GERIAUSIS
INSURANCE IR REAL ESTATE
Patarnavimas pas
ORMAN & MICHELSON
111-15 JAMAICA AVE.
Richmond Hill 18, N. Y.
Telefonai:
VIrginia 9-0642 ir
VIrginia 7-4111

ALBRECHT & KOELBER
MĖSOS URMO PARDAVIMAS
197 NORTH 6th ST., BROOKLYN 11, N. Y.
EVergreen 8-6322

LIETUVIŲ RADIJO PROGRAMA
JUOZAS GINKUS, VEDĖJAS
ŠEŠTADIENIAIS, NUO 2 IKI 3 VAL. PP.
IŠ WWRL, 5000 kcl.
495 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVergreen 4-9293

Jau 10 metų, kai visi klauso
"LIETUVOS ATSIMINIMŲ"
radijo valandų,
kurios yra transliuojamos šeštadieniais nuo 4,45 iki 5,30 valandos iš stoties WEVD (1330 klc. — 5000 W).
Direktorius Jokūbas J. Stukas, 1264 White St., Hillside, N. J. Tel. WAverly 6-3325.

Tel. VIrginia 9-3112
PARK FLORIST
Matthew Mažeika
Gėlės pristatomos į bet kurią pasaulio vietą.
8015 JAMAICA AVE., WOODHAVEN 21, N. Y.
(Skersai nuo Haven teatro)

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.
VYTAUTAS BELECKAS, savininkas
BARAS, RESTORANAS, DIDELĖ SALĖ SUSIRINKIMAMS VESTUVĖMS IR KITOKIOMS PUOTOMS
VISI KVIEČIAMI ATSILANKYTI
1883 MADISON STREET, BROOKLYN 27, N. Y.
(Prie Forest Ave. stoties) (RIDGEWOOD)
Tel: EV. 2-9586

MALONI VIETA SUSITIKTI PO DARBO
RESTORANAS IR BARAS
ĮVAIRŪS GĖRYMAI IR UŽKANDŽIAI
Savininkas — mūsų tautietis GEORGE RACHUN
MORGAN AVE. ir HARRISON PLACE, BROOKLYN, N. Y.
Telefonas: HY 7-9758

JOSEPH LACHOWICZ
BARAS IR RESTORANAS
ŠILTI VALGIAI IR ĮVAIRŪS GĖRIMAI
Kampas Bedford Ave. ir No. 4th St. Brooklyn, N. Y.
Telefonas: EV. 4-8325

Telefonas: EVergreen 7-7411
KLEEN KOL COAL CO.
LISAUSKO ANGLIŲ KOMPANIJA
Anglys, Coke ir Aliejus
496 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
Gyvenamoji vieta:
65-43 Grand Ave., TWining 4-8087 Maspeth, N. Y.
Telefonuoti po 5 val. vakarais

PHILIP BENDER
AVALINĖS KRAUTUVĖ
Mūsų krautuvėje galima gauti batų, tinkamų visiems keturiems metų sezonams.
Lietuviams ypač gerai žinoma mūsų avalinės kokybė.
245-247 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.
Telefonas: EV. 7-2043

Paminklai
JOS. BERMEL INC.
H. H. ALTHOFF, Pres.
PAVYZDŽIAI IR ĮSTAIGA
PRIEŠAIS NAUJUS VARTUS Į ŠV. JONO KAPINES
Kampe Metropolitan ir 8-th Street (Dry Harbor Road)
MIDDLE VILLAGE, QUEENS COUNTY, N. Y.
Tel. DAvenport 6-2393 DAvenport 6-2633

Max Schwartz, M. D.
Buvęs Berlyno moterų ligų klinikos gydytojas
177 E. 79th STREET, NEW YORK, N. Y.
Priėmimo valandos: 12-2 ir nuo 6 iki 8 vak. p. p.
Telefonas: BUtterfield 8-8717

The GLEN RESTAURANT
Puikiausi valgiai pietums ir vakarienei. Įvairios rūšies žuvis. Paruošiami užsakymai išsinešimui
DIDELIS VYNO IR LIKIERIŲ PASIRINKMAS
Salė parengimams ir susirinkimams
98 WYCKOFF AVE., BROOKLYN. N. Y.
kampas DeKalb Ave. (Prie pat Wagner Kino Teatro).
Telefonas: EV. 2-9118

RESTORANAS IR BARAS
ĮVAIRŪS GĖRYMAI IR VALGIAI
LIETUVIS VIRĖJAS, LIETUVIS BARTENDERIS
31 So. 3rd St., Brooklyn 11, N. Y.
Telefonas EV. 4-8719

COOPER RESTAURANT
BAR & GRILL
FRANK MILAS ir JOHN L. RIMSA
Savininkai
101 Cooper Street, Brooklyn, N. Y.
(Evergreen Ave. kampas)

POVILANSKŲ BARAS IR RESTORANAS
SALĖ ŠEIMYNINĖMS PRAMOGOMS
158 GRAND STREET
Tel. EVergreen 4-9737 BROOKLYN, N. Y.

ALLIANCE CRYSTAL COCTAIL BAR
Kazys ir Alvina Buividai
Vienas iš gražiausių kabaretų mieste. Geriausios rūšies maistas, įvairiausi gėrimai
DU ORKESTRAI, "FLOOR SHOW" IR ŠOKIAI
Vakarais muzika prie baro.
80 ST. MARKS PLACE NEW YORK, N. Y.
(8th St. ir 1st Avenue) GRamercy 7-9765

SCHOLES BAKING, Inc.
LIETUVIŠKA DUONA—GERIAUSIA DUONA

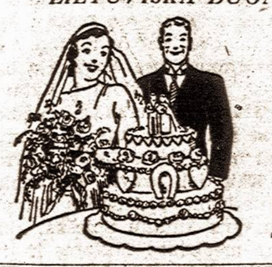

V. LUKAS, vedėjas
Mes kepame visokias duonas ir pyragus vestuvėms, krikštynoms, gimtadieniams ir kitokioms iškilmėms. Visus užsakymus mes išpildome kogeriausiai.
532 Grand St. Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 4-8802

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS
Telefonas, EVergreen 8-9770

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 Koplyčia Laidotuvėms

MATHEW P. BALLAS FUNERAL HOME
MATHEW P. BALLAS, Direktorius
ALB. BALTRŪNAS-BALTON, Reikalų Vedėjas
660 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
Tel. STagg 2-5043 NOTARY PUBLIC

Eastate of A. J. VALANTIEJUS
V. R. VALANTIEJUS, Mgr.
GENERAL INSURANCE AGENT
54-41 — 72nd Street, Maspeth, L. I., N. Y.
NOTARY PUBLIC. Tel. NEwton 9-4464

SHALINS FUNERAL HOME
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
F. W. SHALINS, Jr. J. B. SHALINS
84-02 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y.
Tel. VIrginia 7-4499 Koplyčia Laidotuvėms

ROGERS FUNERAL HOME
P. RADZEVIČIUS, Direktorius
Telefonas: STagg 2-4409
Koplyčia Laidotuvėms NOTARY PUBLIC

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams

New Yorkas ir Apylinkė

Pas mus

Dr. Eug. Noakas su žmona ir dviem dukterim atvyko iš Europos ir laikinai apsigyveno pas inžinierių J. Butkų New Yorke.

M. Kasevičienė, žymi Detrolto lietuvių veikėja, atvykusi Balfo reikalais, keletą dienų viešėjo New Yorke.

A. Krukonienė, chicagietė, siunčia mums linkėjimų iš Dowagiac, Mich.

J. Ginkus ir jo žmona Ona praeitą savaitę paminėjo savo vedybinio gyvenimo 30 metų sukaktį.

Jonas Dičkus, ilgametis mūsų laikraščio skaitytojas Maspethe, pirmojo pasaulinio karo veteranas, tebeslaugomas Welfare salos ligoninėje.

P. Mačiulaitis, Vienybės bendradarbis, savo bute Newarke turėjo pobūvį, kuriame dalyvavo Ambraziejai, J. Tysliava ir kiti svečiai.

Janė Gerdvilienė pradėjo dirbti Maironio šeštadieninėje mokykloje Brooklyne. Jai pavesta vaikų darželio grupė, kurią sudaro trečiamečiai-penkiamečiai vaikai.

Petras Juknys planuoja sušaukti susirinkimą visų buvusių Operetės choro narių.

E. Račiūnienė, kuri turi didelį ir gražų ūkį Catskill kalnuose, kviečia brooklyniečius medžiotojus atvykti pas ją stirnų ir meškų medžioklei.

P. Sadauskas su žmona Teodora atvyko iš Vokietijos ir pora dienų paviešėję pas Valaičius Brooklyne, išvyko į Chicagą.

PRAŠO ATSILIEPTI

Seserys, Agota ir Marė Ramanauskaitės, kilusios iš Beržyno kaimo, Virbalio parapijos, Vilkaviškio apskr., gyvenusios ar tebegyvenančios Brooklyne, prašomos atsiliepti šiuo adresu:: J. Chesnius, 743 Grand St., Brooklynę. Telefonas: EV. 8-5952.

KLUBIEČIŲ DĖMESIUI

Spalio 26 d., 7:30 vakare Amerikos Lietuvių Piliečių klube, 280 Union Ave., Brooklyn, N. Y., įvyks klubo biznio skyriaus svarbus susirinkimas. Visi direktoriai bei nariai kviečiami dalyvauti.

Biznio sk. sekretorius

Medžiotojų dėmesiui

Puikiausia stirnų ir meškų medžioklė mūsų ūkyje, kuris yra Catskill kalnuose. Patogios nakvynės ir tikrai lietuviškai gaminamas maistas. $5.00 dienai vienam asmeniui. Vietoms rezervuoti, telefonuokite arba rašykite šiuo adresu: RACHUN FARM, PLATTE CLOVE RD., ELKA PARK, N. Y. Tel. Tannersville 155 J 2.

ATITAISYMAS

Tilpusiame Vienybės 41 ir 42 nr. skelbime apie rengiamą Newarke vakarą paminėta, kad aš esu buvęs Kauno ir Vilniaus valstybinio teatro aktorius. Pastebiu, kad esu buvęs tik Kauno valstybinio teatro aktoriumi.

Vitalis Žukauskas

ĮSISTEIGĖ NEW YORKE LIETUVIŲ EVANGELIKŲ PARAPIJĄ

Šio mėnesio 21-ji buvo New Yorko ir apylinkių evangelikams reikšminga diena. Po 12 metų tylos čia gyvenantieji evangelikai vėl susirinko savo pamaldoms. Džiugu, kad jaukioje Šv. Jono bažnyčioje, Maujer St., Brooklyne, be tremtinių dalyvavo ir gausus būrys senesniųjų lietuvių emigrantų.

Prieš pamaldas susirinkusius pasveikino vietos kunigas, išreikšdamas savo pasitenkinimą, kad ir lietuviai evangelikai vėl gali susirinkti ir savo gimta kalba pasimelsti.

Po pamaldų gretimoje parapijos salėje įvyko visų parapiečių arbatėlė prie p. Klybų gražiai paruošto stalo. P. Pitkunigiui, vienam iš parapijos steigimo iniciatorių, tarus atidaromąjį žodį, įvyko dalyvių susipažinimas. Į susirinkusius vėliau kalbėjo p. Klybas, p. Mikas Tolišius ir p. Gaurienė. Visų buvo išreikštas nuoširdus džiaugsmas, kad po ilgų metų ir New Yorko evangelikai vėl galėjo susirinkti ir drauge melstis.

Formaliai įsteigus parapiją ir išrinkus Parapijos Tarybą, buvo nutarta nedelsiant suorganizuoti Sekmadienio Mokyklą, kurioje vaikai būtų religiniai ir tautiniai auklėjami.

Prisiminus ir pagerbus didžiuosius evangelikų darbuotojus, kaip prof. Viliu Gaigalaitį, prof. Martyną Yčą ir kt., buvo perskaitytas sveikinimas Lietuvoje kenčiantiems evangelikams, kuris numatomas radijo bangomis perduoti Tėvynėn.

Arbatėlė buvo paįvairinta mažųjų — J. Audėnaitės ir J. Maldučio — padeklamuotais eilėraščiais. Ypatinga padėka visų susirinkusiųjų buvo išreikšta p. p. N. Mačiūnaitei ir V. Klybaitei, kurios savo rūpesčiu daug prisidėjo prie parapijos steigimo ir arbatėlės parengimo.

Baigiant buvo nutarta kiekvieną mėnesį rinktis lietuviškom pamaldom toje pačioje Šv. Jono bažnyčioje.

NAUJA PROFESIONALĖ BROOKLYNE

Prieš keletą savaičių Brooklyne (408 Jay St.) atidarė savo ofisą dantų gydytoja dr. Janina Snieškienė. Vadinas Brooklyno lietuviai praturtėjo dar viena profesionale.

Dr. Janina Snieškienė savo profesijoje jau dirbo Vokietijoje, kur ji su vyru ir sūnum buvo atidūrusi karo metu. Atvykusi su šeima 1947 m. į Ameriką, dr. Janina Snieškienė turėjo iš naujo studijuoti, savo, dar Lietuvoje pasirinktą mokslo sritį, kad tuo būdu galėtų prisitaikyti New Yorko valstybės reikalavimams. Bet, darbas buvo nevelturi, nes šių metų birželio mėnesį ji išlaikė kvotimus ir netrukus gavo teisę praktikuoti dantų gydymą.

Dr. Janina Snieškienė gimusi Kijeve ir maža atvežta į Lietuvą. Pradžioje mokėsi Marijampolės, vėliau Kauno Aušros gimnazijose. Pastarąją baigusi, Janina įstojo į Vytauto Didžiojo Universiteto medicinos fakultetą, kur ji sėkmingai baigė odontologijos skyrių.

Kaip jau sakyta, dr. Janina Snieškienė į Ameriką atvyko su vyru Antanu Snieška, kuris yra medicinos daktaras ir šiuo metu dirba Manhattan Gen. Hosp. New Yorke. Jos brolis, dr. Tadas Savickas, taip pat yra žinomas medikas ir jau kuris laikas dirba šioje srityje.

Dr. Janina Snieškienė yra jauna ir labai malonaus būdo moteris, tipiška nepriklausomos Lietuvos inteligentė. Kalba šiomis kalbomis: anglų, vokiečių, prancūzų, rusų, lenkų ir, žinoma, lietuvių. Be tiesioginio ir labai nuoširdaus pasiaukojimo savo profesijai, dr. Janina Snieškienė mėgsta muziką ir sportą.

Sekmės mūsų naujai profesionalei.

R.

MIRĖ

Jonas Podžius, gyvenęs 1537 Gates Ave., Brooklyne, spalio 17 d. pasimirė. Spalio 22 d. nuo širdies ligos mirė jo žmona Ona, palikusi sūnų ir nuliūdusius gimines.

Piketuojame komunistus

Lapkričio 4 d. Brooklyno skautai vyčiai organizuoja didelį piketą prieš komunistų parengimą. Kaip spalio 14 d. pikete, taip ir lapkričio 4 d. į piketą atsilankys keturi raudonosios armijos atstovai, kurie visus norinčius pasiunčia į Rusiją. Reikia pastebėti, kad pereitą kartą nei vienas komunistas nepareiškė noro palikti Ameriką (įskaitant ir Bimbą!). Gi tovarišč Bimba lapkričio 4 d. tikriausiai išlinks per užpakalines duris į savo "Kremlių," nes nenorės gauti tokio "šilto" pasveikinimo, kaip pereitą kartą susilaukė.

Piketai yra paprasta nedaug pastangų reikalaujanti, bet efektyvi priemonė, parodanti praeiviams, kas iš tikrųjų yra tie kurie lankosi į Laisvės namus.

Smulkesnės informacijos apie piketą bus pranešta ateinančios savaitės numery.

H

Wagner teatre naujos filmos

Nuo Spalio 26 iki Lapkričio 1 d. Wagner Kino teatre rodoma "Altes Herz geht auf die Reise," su Eugen Kloefer, Helga Marlod, Maly Delschaft, Gerhard Bienet, Hans Richeter, Margarete Schoen. Si filma daryta Mecklenburgo apylinkėse. Pilna meilės vaikams ir žmoniškumo, kas šių laikų nuotaikoms atitinka.

Be to, rodoma garsioji dainininko Joseph Schmidt gyvenimo filma. "Ein Lied geht um die Welf." Filma daryta dar prieš karą. Naciai ją sunaikino, bet viena kopija pasiekė Ameriką, čia ji sutvarkyta rodoma visuose dimiesčiuose.

ALT nariams

Negalėdami gauti numatytam ALT suvažiavimui patalpos ir jo dalyviams kambarių Washingtone, esame priversti suvažiavimo vietą keisti.

Pranešu, kad ALT suvažiavimas įvyks lapkričio mėn. 16 ir 17 dienomis New Yorke, Hotel Roosevelt, Madison at 45th Street. Posėdžiai prasidės lapkričio mėn. 16 d., 2 val. po pietų.

Jeigu kas iš ALT narių pageidautų tame pat viešbutyje apsistoti, tegu nedelsdami kreipiasi į Informacijos Centro vedėją p-lę M. Kižytę, 233 Broadway, New York 7, N. Y., kuri tarpininkaus rezervacijų reikale.

P. Grigaitis
ALT sekretorius

NAUJA VOKIŠKA FILMA "DIESEL"

Rudolf Diesel, kurį laiką su tėvais gyvenęs Prancūzijoje ir Anglijoje 1870 metais būdamas 12 m. amžiaus, grįžo į Vokietiją. Artimieji pastebėję Rudolfo didelius gabumus technikoje, ragino tėvus leisti sūnų studijuoti.

Diesel, baigęs studijas, dirbo prie motoro išradimo, kurį savo vardu norėjo išstatyti Paryžiaus pramonės parodoje. Tačiau jis turėjo atsisakyti nuo sumanymo, nes planas nepavyko. Per užsispyrimą, pagaliau, savo planą įvykdo ir pastatė dar ir dabar žinomą Diesel motorą.

SKAUTAMS VYČIAMS

Šį sekmadienį, spalio 28 d., 12:15 val. Apreiškimo parapijos salėje įvyksta skautų vyčių sueiga. Visiems privaloma dalyvauti.

MOTERŲ VIENYBĖ SAUKIA SUSIRINKIMĄ

Lapkričio 6 d. 8 v. vakare p. Damkuvienės namuose šaukiamas Moterų Vienybės susirinkimas, aptarti įvairiems aktuliams reikalams.

NEW YORKO LIETUVIŲ GYDYTOJŲ DRAUGIJA

Kviečia visuotinį susirinkimą gruodžio 2 d., sekmadienį, 12 val. d. Apreiškimo parapijos mokyklos salėje, Brooklyne. Darbų tvarkoj numatyta Draugijos įstatų tvirtinimas, daktarų, Paprockio, Milukaitės, Kazlausko ir Miliausko pranešimai apie licencijų egzaminus, jų paruošimą, laikymą ir kitus klausimus.

Kviečiami atsilankyti gydytojai nariai ir svečiai.

Dr. V. Tercijonas

AUKOS VIENYBĖS POPIERIO FONDUI

N. N. Harrison, N. J.	$15.00
W. Medzveckas Baltimore, Md.	10.00
J. Sakalauskas Brooklyn, N. Y.	5.00
T. Wancevich Kearny, N. J.	5.00
J. Gričena Baltimore, Md.	5.00
O. Kazlauskienė Brooklyn, N. Y.	1.00
Melia Suluvan Jamaica, L. I., N. Y.	1.00
Dr. K. Vyšniauskas Canton, Ohio	1.00
A. Žvingila Brooklyn, N. Y.	1.00
A. Zinzeleta Baltimore, Md.	1.00
V. Kalvelis Brooklyn, N. Y.	1.00
V. Paknys Brooklyn, N. Y.	1.00
V. Kidolis Brooklyn, N. Y.	1.00
August Zupkus Brooklyn, N. Y.	1.00
A. Višinskas Brooklyn, N. Y.	1.00
Jurgis Barštis Ansonia, Conn.	1.00
J. Butkus New York, N. Y.	1.00
Peter Mikonis Philadelphia, Pa.	1.00
Mrs. P. Sokolowsky Brooklyn, N. Y.	1.00
Leokadia Dambrauskas Linden, N. J.	1.00
Vincas Palionis Waterbury, Conn.	1.00

NAMAS PARDAVIMUI

Ridgewoode prie BMT stoties, 16 šeimynų su moderniškais įrankiais, aliejaus šiluma, vienas butas tuščias ir galima gauti kitą butą, atleidus prižiūrėtoją. Nuomos į metus $6,000. Nuoma už butus galima pakelti. Lincoln Savings Banko morgečius 4% sumokamas $500 metams.

BENEDICT J. SCHEGAUS
195 Grand Street
Brooklyn 11, N. Y.
Tel. EVergreen 7-1241

A. ANDRIUSKEVIČIUS
Laikrodininkas
Taiso įvairių formų visokių rūšių laikrodžius greit ir pigiai.
245 Union Ave.,
Brooklyn 11, N. Y.

W. J. DOWNER
Pirmas lietuvis vaistininkas Amerikoje.
229 BEDFORD AVE.,
Brooklyn 11, N. Y.

DAvenport 6-0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-23 Grand Avenue
Maspeth, N. Y.

JONAS SUTKAITIS,
Laikrodininkas.
Parduodami nauji ir taisomi bei atnaujinami seni laikrodžiai.
449 Grand Street,
Brooklyn 11, N. Y.

L. MIKUTAVIČIENĖ
duoda
švedišką masažą
rūpinasi jūsų kūno kultūra.
675 Clinton Avenue,
NEWARK. N. J.
ESex 4-3282
Namų: BI 3-9544.

Anthony Grigalis
KONTRAKTORIUS
Namų statybai, taisymui, medžio darbams, šingeliavimui, stogų dengimui, dažymui ir tt.
63-26 53rd Drive,
MASPETH 78, N. Y.
NEwton 9-3215

Fasolino Memorials

Fank Fasolino, Sr., Savininkas
Ernest Fasolino, Biznio vedėjas.

GAUNAMI ĮVAIRIAUSIO STILIAUS PAMINKLAI, MAUZOLIEJAI IR STATULOS.

Fasolino Memorial firma, kuri stato paminklus, Calvary, Mt. St. Mary ir visose kitose Long Island kapinėse, lietuviams yra žinoma daugiau, kaip 40 metų.

Darbas atliekamas artistiškai, sąžiningai ir prieinamomis kainomis.

Pasirinkimas neribotas. Tik reikia aplankyti Fasolino Memorials paminklų parodas..

DIRBTUVĖ IR PARODA:
79-12 METROPOLITAN AVE., MIDDLE VILLAGE, L. I.

Paminklų paroda:
66-86 80th STREET, MIDDLE VILLAGE, L. I.

CENTRALINIS OFISAS:.
66-56 80th STREET, MIDDLE VILLAGE, L. I.

FASOLINO MEMORIALS
(PRIEŠ PAT ŠVENTO JONO KAPŲ VARTUS)
DAvenport 6-1282

"Mazeppa"
Tschaikovskio Opera Trijuose Aktuose
ANTRADIENĮ, LAPKRIČIO 6 d.
CARNEGIE HALL, NEW YORKE
PENKTADIENĮ, LAPKRIČIO 9 d.
ACADEMY OF MUSIC, PHILADELPHIJOJE
PRADŽIA 8:15 VAL. VAKARE
BILIETAI IŠ ANKSTO GAUNAMI
UNIVERSAL ARTIST BUREAU, Inc.
605 Carnegie Hall New York, N. Y.
BILIETŲ KAINOS
CARNEGIE HALL: $1.80, $2.40, $3.60, $4.80, $6.00
ACADEMY OF MUSIC: $1.50, $2.00, $2.50, $3.00. $3.50, $4.00

WAGNER THEATER
KASDIEN DVI FILMOS VOKIEČIŲ KALBA
PASAULINĖ KRONIKA
JAUKI KINO TEATRO SALĖ
Filmos keičiamos penktadieniais visai savaitei
110 WYCKOFF AVE., BROOKLYN, N. Y.
Kasa atidaryta 1 val. kasdien. Tel. HE 2-2613
Patogus privažiavimas:
BMT Subway — Canarsie Linija iki DeKalb Ave. Stoties.

86-TH ST. CASINO TEATRAS
210 East 86th Street
Tel.: REgent 4-0257
BUtterfield 8-0561
Nuo Spalio 26 d. iki Lapkričio 1 d.
"DIESEL"
Su Willy Birgel — Helde Weissner — Paul Wegener — Arthur Schoeder — Joseph Lieber — Erich Ponto.
"DIE ODER KEINE"
Su Gitto Alpar — Max Hansen — Ferdinand v. Alter — Paul Otto — Paul Henckels — Rudolf Plate.
Savaitinė kino apžvalga.

JOHN DERUHA, M. D.
Inkstų, pūslės, odos, kraujo, vidurių ir kitų ligų gydytojas.
Apžiūrėjimas ir kraujo tyrimas 3 dol. Priėmimo valandos 10-2 ir 4-9.
Mokslus baigęs Europoje
128 E. 86th ST., NEW YORK CITY
Virš Lexington Ave. požeminio traukinio stoties. Lengva privažiuoti iš visur. Atskiri laukimo kambariai vyrams ir moterims.

DIDŽIULIS KOMIŠKŲ VAIDINIMŲ IR ŠOKIŲ
VAKARAS
įvyksta Sekmadienį,
LAPKRIČIO – NOVEMBER 4 DIENĄ
MALONIOJ IR JAUKIOJ
Lietuvių Šv. Jurgio Draugijos Salėje,
180-182 New York Ave., Newark, N. J.
Programoje: KOMIŠKI VAIDINIMAI kuriuos išpildys LINKSMIEJI BROLIAI (pirmą kartą Newarke) vadovaujami buvusio Kauno valstybinio teatro artisto VITALIO ŽUKAUSKO.
Po vaidinimų bus ŠOKIAI. Bufetas — gausūs užkandžiais ir gėrimais. Pradžia 6 val. vak. (durys atdaros 5:30 val. Vakare). ĮĖJIMAS $1.00
Rengia Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga

MIČIULIO RŪBŲ KRAUTUVĖJE...

Jūs galite gauti paltų ir siūtų žemesnėmis kainomis, negu bet kurioje New Yorko krautuvėje.
Bet, svarbiausia, jūs čia turite tą patį, šimto procentų vilnos ir pirmos rūšies darbo drabužių pasirinkimą. Nueikite persitikrinti!
E. P. MITCHELL CO.
Manufactures of
FINE CLOTHES FOR MEN
1245 BROADWAY BROOKLYN 21, N. Y.
GL 5-2246
(Green Ave. kampas, pirmame aukšte, vienas blokas nuo Gates Ave. stoties, važiuojant Broadway BMT Linija).